

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 13.11.2008
COM(2008) 780 definitief

2008/0223 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de energieprestaties van gebouwen

(herschikking)

(door de Commissie ingediend)

{SEC(2008) 2864}

{SEC(2008) 2865}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

1.1. Doel

De herschikking van Richtlijn 2002/91/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de energieprestatie van gebouwen¹, hierna de "REPG" genoemd, heeft tot doel sommige bepalingen te verduidelijken en te vereenvoudigen, het toepassingsgebied van de richtlijn uit te breiden, sommige bepalingen te versterken zodat hun impact effectiever wordt, en een leidende rol toe te kennen aan de openbare sector. Daardoor zal de omzetting en tenuitvoerlegging van de REPG worden vergemakkelijkt en zal een aanzienlijk gedeelte van het resterende kosteneffectiviteitspotentieel in de bouwsector worden benut. Tegelijk worden de doelstellingen en beginselen van de huidige richtlijn behouden en wordt het aan de lidstaten overgelaten om concrete voorschriften en tenuitvoerleggingswijzen vast te stellen, zoals voorheen.

1.2. De doelstellingen van het EU-beleid en de bouwsector

In januari 2007 heeft de Commissie een uitgebreid klimaat- en energiepakket² voorgesteld, waarmee zij drie doelen beoogt: het energieverbruik met 20% doen dalen, de broeikasgasemissies met 20% doen afnemen en het aandeel van hernieuwbare energie met 20% doen stijgen, en dit alles tegen 2020. Dit werd bevestigd tijdens de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2007. De Commissie heeft deze doelen vastgesteld omdat de wetenschappelijke bewijzen van klimaatverandering zich opstapelen, de energieprijzen zeer hoog zijn en de EU steeds meer afhankelijk wordt van ingevoerde energie, met alle mogelijke geopolitieke gevolgen vandien. Het is duidelijk dat de beperking van het energieverbruik een aanzienlijke bijdrage kan leveren tot de verwezenlijking van deze doelen. De bouwsector biedt zeer veel kosteneffectieve mogelijkheden, die tegelijk ook bijdragen tot het welzijn van de EU-burgers.

De bouwsector – d.w.z. residentiële en commerciële gebouwen – is de grootste verbruiker van energie en de grootste uitstoter van CO₂ in de EU en is verantwoordelijk voor ongeveer 40% van het totale eindverbruik aan energie en de totale CO₂-emissies in de EU. Deze sector biedt aanzienlijke, nog niet benutte mogelijkheden om kosteneffectieve energiebesparingen tot stand te brengen, die - als ze eenmaal zijn verwezenlijkt – tot gevolg zullen hebben dat het eindverbruik aan energie in de EU in 2020 11% lager zal zijn dan nu. Dit heeft op zijn beurt ook andere voordelen: minder behoefte aan energie, minder energie-afhankelijkheid, een kleinere impact op het klimaat, lagere energierekeningen, een toename van de werkgelegenheid en stimulansen voor lokale ontwikkeling.

De behoeften en voorkeuren van alle Europese burgers zijn sterk verbonden met hun specifieke leefomgeving en komen dan ook het beste tot uiting in hun gebouwen, die daarom vaak worden beschouwd als een cruciale bevoegdheid voor lokale, regionale en nationale autoriteiten. Tegelijk vormen bouwmaterialen, -toepassingen en -diensten een belangrijk onderdeel van de interne markt van de EU; bovendien beperken veel arbeiders en bedrijven

¹ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 65-71.

² COM(2007) 1.

zich niet langer tot één land. De bouwsector draagt er ook in grote mate toe bij dat de energie- en klimaatdoelstellingen kunnen worden verwezenlijkt tegen een zo laag mogelijke kostprijs voor de burgers in alle landen en de samenleving in haar geheel. Ook de aanzienlijke toegevoegde waarde van gemeenschappelijke inspanningen rechtvaardigt mede de acties op EU-niveau.

2. BESTAANDE BEPALINGEN OP HET DOOR HET VOORSTEL BESTREKEN GEBIED

2.1. De richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen

De REPG is het belangrijkste wetgevingsinstrument van de Gemeenschap waarin efficiënt energiegebruik in de bouwsector op holistische wijze wordt benaderd. Het belangrijkste doel van de REPG is de algemene energieprestaties van gebouwen op kosteneffectieve wijze te helpen verbeteren. De bepalingen van de REPG hebben betrekking op de energiebehoeften voor ruimteverwarming en warm water, koeling, ventilatie en verlichting in nieuwe en bestaande residentiële en niet-residentiële gebouwen. De meeste bestaande bepalingen zijn van toepassing op alle gebouwen, ongeacht hun grootte en het feit of ze voor residentiële of andere toepassingen worden gebruikt. Sommige bepalingen gelden alleen voor specifieke types gebouwen. De richtlijn is een juridische tekst waarin verschillende regelgevingsinstrumenten (zoals de verplichting voor lidstaten om energieprestatie-eisen vast te stellen voor nieuwe gebouwen en grote bestaande gebouwen die ingrijpend worden gerenoveerd) en informatie-instrumenten (zoals energieprestatiecertificaten, eisen inzake de keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen) worden gecombineerd.

In de REPG worden geen streefniveaus voor de hele EU vastgesteld, maar worden de lidstaten verplicht concrete eisen en relevante mechanismen vast te stellen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met nationale/regionale omstandigheden, zoals het klimaat en de bouwtraditie. De lidstaten mogen strengere eisen dan in de richtlijn vaststellen en ambitieuzere doelstellingen nastreven. De tenuitvoerlegging van de REPG had vertraging opgelopen, maar ondertussen hebben 22 lidstaten meegedeeld dat ze de richtlijn volledig hebben omgezet (deze omzetting moet nog door de Commissie worden beoordeeld). Een van de belangrijkste verwezenlijkingen van de REPG tot dusver is dat ze de energie-efficiëntie van gebouwen op de politieke agenda heeft gezet, onder de aandacht van de burgers heeft gebracht en ervoor gezorgd heeft dat dit aspect wordt geïntegreerd in bouwcodes.

2.2. Andere regelgevende instrumenten

Naast de REPG zijn er nog een aantal andere richtlijnen die betrekking hebben op de energieaspecten van gebouwen, zoals de richtlijn betreffende eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten (2005/32/EG)³, de richtlijn inzake de bevordering van warmtekrachtkoppeling (2004/8/EG)⁴, de richtlijn betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten (2006/32/EG)⁵ en het voorstel voor een richtlijn inzake de bevordering van het gebruik van energie uit duurzame bronnen⁶. De richtlijn inzake voor de bouw bestemde producten (89/106/EEG)⁷ en het actieplan inzake duurzame consumptie en

³ PB L 191 van 22.7.2005, blz. 29-58.

⁴ PB L 52 van 21.2.2004, blz. 50-60.

⁵ PB L 114 of 27.4.2006.

⁶ COM(2008) 30.

⁷ PB L 40 van 11.2.1989, blz.12-26.

productie en een duurzaam industriebeleid⁸ bevatten eveneens relevante bepalingen met betrekking tot gebouwen.

Hoewel deze richtlijnen niet expliciet in het voorstel worden vermeld – dit is immers geen juridische praktijk – vormen ze een onmisbaar bestanddeel van de mix aan instrumenten ter bevordering van het duurzaam bouwen en gebruiken van gebouwen in de EU; de lidstaten moeten dan ook volledig rekening houden met deze instrumenten wanneer zij beleidsmaatregelen voor deze sector opstellen.

2.3. Behoeftte aan verdere actie?

Ondanks de acties die reeds zijn ondernomen, blijft het potentieel aan kosteneffectieve energiebesparingen nog grotendeels onbenut. Dit betekent dat geen profijt kan worden getrokken van de bijbehorende sociale, economische en ecologische voordelen. Dit is te wijten aan de complexiteit van de sector en de gebrekkige marktwerking, maar ook aan beperkingen ten gevolge van de formulering en het toepassingsgebied van sommige bepalingen van de huidige REPG en de beperkte ambities die sommige lidstaten nastreven met de tenuitvoerlegging van de REPG.

3. RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

3.1. Raadplegingen, verzamelen van gegevens en benutten van deskundigheid

Het voorstel voor een herschikking van de REPG is opgesteld op basis van tal van bijdragen van lidstaten en belanghebbende partijen, die zij bij diverse gelegenheden, waaronder een on-lineraadpleging, hebben geleverd. De gevolgen van de verschillende voorgestelde opties werden uitgebreid geanalyseerd, waarbij ook rekening werd gehouden met hun economische, sociale en ecologische gevolgen en met de subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen.

3.2. Effectbeoordeling

Uit de effectbeoordeling is duidelijk gebleken dat een herziening van de REPG het juiste instrument is om de beleidsdoelstellingen van de EU te verwezenlijken. De huidige richtlijn wordt als uitgangspunt genomen en vormt de ruggengraat. Er zij echter op gewezen dat de oplossing in een geïntegreerde mix van beleidsinstrumenten ligt. Andere niet-regelgevende instrumenten, die op zichzelf niet volstaan, zijn dus nodig ter aanvulling van de tenuitvoerlegging van de richtlijn. De inspanningen op het gebied van informatieverstrekking, opleiding van deskundigen en het bereiken van overeenstemming over vrijwillige acties moeten dus worden voortgezet en verder worden ontwikkeld. Bovendien moeten ook inspanningen worden geleverd om op het juiste niveau financiële en fiscale stimulansen te bieden om efficiënt gebruik van grondstoffen aan te moedigen.

De conclusie van de effectbeoordeling was dat diverse aspecten van de REPG op twee manieren moeten worden bijgestuurd. Ten eerste moeten dubbelzinnige formuleringen worden verduidelijkt. Voorts werd voorgesteld een herschikking (in plaats van een herziening) door te voeren. Ten tweede moeten de belangrijkste pijlers van de huidige richtlijn (energieprestatie-eisen voor nieuwe gebouwen en bestaande gebouwen die ingrijpend worden gerenoveerd; energieprestatiecertificaten; de keuring van verwarmings- en

⁸ COM(2008) 397/3.

airconditioningsystemen) worden versterkt. De opties die in het kader van elke pijler zijn geanalyseerd, omvatten een mix van beleidsinstrumenten, waaronder ook niet-regelgevende alternatieven. Zij maken het mogelijk het potentieel van de huidige REPG volledig te benutten en zorgen ervoor dat de REPG een groter effect heeft.

Het minimumeffect van de opties die als het voordeligst worden beschouwd en daarom in dit voorstel voor een herschikking zijn opgenomen, en die in cijfers kunnen worden uitgedrukt, is aanzienlijk:

- 60 tot 80 miljoen toe/jaar energiebesparing tegen 2020, d.w.z. een verlaging van het totale eindenergieverbruik in de EU met 5-6% in 2020;
- 160 tot 210 miljoen ton/jaar minder CO₂-uitstoot tegen 2020, d.w.z. 4-5% van de totale CO₂-emissies in de EU in 2020;
- 280 000 (tot 450 000) potentiële nieuwe banen tegen 2020, voornamelijk in de bouwsector, de energiecertificatiesector en de sector van keurders van verwarmings- en airconditioningsystemen. Ook de behoefte aan producten, onderdelen en materialen die worden gebruikt of geïnstalleerd in beter presterende gebouwen, zal nieuwe banen scheppen (hiermee is geen rekening gehouden in de effectbeoordeling).

De investeringsbehoeften en administratieve kosten zijn relatief laag in verhouding tot de baten. Het afschaffen van de 1000 m²-drempel van artikel 6 van de huidige REPG zou bijvoorbeeld 8 miljard euro extra kapitaalinvesteringen per jaar vergen, maar 25 miljard euro/jaar energiebesparingen opleveren tegen 2020 en dus resulteren in negatieve CO₂-uitstootverminderingkosten. Deze berekeningen zijn gebaseerd op conservatieve ramingen van de oliepijzen.

De investeringsbehoeften zijn niet gelijk gespreid over de EU-burgers; burgers die hun gebouwen ingrijpend renoveren of betrokken zijn bij vastgoedtransacties, worden met extra kosten geconfronteerd. Door de hoge energieprijzen zullen deze investeringen echter aantrekkelijke winsten opleveren omdat ze de energiefactuur verlagen. Dit zal positieve directe en indirecte gevolgen hebben doorheen de hele economie.

De kosten van de onderzochte maatregelen wegen niet op tegen de voordelen voor de maatschappij, namelijk minder energieverbruik, minder CO₂-emissies, minder afhankelijkheid van ingevoerde energie, werkgelegenheid en een positief effect op de volksgezondheid en de arbeidsproductiviteit. Investerings in energiebesparing, die zichzelf terugbetalen omdat ze het gebruik van primaire energie efficiënt maken, vergroten ook de welvaart.

Toch kunnen sommige eisen een zware last vormen voor bepaalde gezinnen met een laag inkomen. Het verbeteren van de kwaliteit van gebouwen en andere maatregelen waarmee de lidstaten deze gezinnen kunnen helpen, zijn belangrijk om langetermijnoplossingen te vinden voor het probleem van de hoge energiefacturen en om de levenskwaliteit van deze mensen te verbeteren. Daarom wordt in de herziene richtlijn de nodige steun verleend voor gerichte financieringsinstrumenten. De richtlijn legt bijvoorbeeld de basis voor een koppeling tussen de energie-efficiënte verbeteringen die in het certificaat worden aanbevolen en financiële stimulansen.

De gepubliceerde effectbeoordeling en de bijlagen bevatten gedetailleerde informatie over de diverse opties die in overweging zijn genomen en de gevolgen daarvan, en over de methode die gebruikt is voor de beoordeling van die opties.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

In hun antwoorden op een vragenlijst die de Commissie ter voorbereiding van de herziening heeft opgesteld, gingen de autoriteiten van de lidstaten ervan uit dat de richtlijn geen grote gevolgen voor de begroting zou hebben. Bovendien zijn ook de administratieve gevolgen beperkt. Door het onproductieve verbruik van primaire energie in de bouwsector te beperken, nemen ook de kosten af voor de gezinnen, bedrijven en overheidsinstanties die deze gebouwen beheren en gebruiken. De monetaire en economische baten zullen groter zijn dan de extra kosten van de energiebesparende investeringen. De vereiste administratieve kosten en investeringen worden in detail besproken in de effectbeoordeling. Het voorstel heeft geen grote gevolgen voor de begroting van de Gemeenschap.

De strengere eisen zullen de werkbelasting van de Commissie doen toenemen en zullen extra personeel vergen (ongeveer drie voltijdequivalenten).

5. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

5.1. Samenvatting van de voorgestelde maatregel

In het voorstel zijn de doelstellingen en belangrijkste beginselen van de huidige REPG behouden; ook de rol van de lidstaten bij het opstellen van de concrete eisen is hetzelfde gebleven als in de huidige REPG. Met een minimale administratieve last wordt een maximaal effect beoogd. Het is van cruciaal belang dat de huidige REPG goed en tijdig ten uitvoer wordt gelegd. Dit voorstel mag geen excuus zijn om de tenuitvoerlegging van de huidige richtlijn uit te stellen. In het voorstel wordt het toepassingsgebied van de bepalingen van de huidige REPG verduidelijkt, versterkt en uitgebreid door:

- de formulering van sommige bepalingen te verduidelijken;
- het toepassingsgebied van de bepaling waarbij lidstaten worden verplicht om minimumeisen inzake energieprestaties voor ingrijpende renovaties op te stellen, uit te breiden;
- de bepalingen inzake energieprestatiecertificaten, keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen, energieprestatie-eisen, informatieverstrekking en onafhankelijke deskundigen te versterken;
- een instrument voor het berekenen van benchmarks ter beschikking te stellen van de lidstaten en de belanghebbende partijen, waardoor de nationaal/regionaal vastgestelde minimumeisen inzake energieprestaties kunnen worden vergeleken met het kostenoptimale niveau;
- lidstaten aan te sporen een kader te ontwikkelen voor de marktintegratie van energie- en koolstofarme of passieve gebouwen;
- de overheidssector sterker aan te sporen een voorbeeldrol te spelen.

5.2. Rechtsgrondslag

De energie-efficiëntie van gebouwen neemt een belangrijke plaats in in het milieubeleid van de Gemeenschap. Daarom is de huidige REPG gebaseerd op artikel 175, lid 1, van het EG-Verdrag. Dit blijft ongewijzigd.

5.3. Het recht van de EU om op te treden, subsidiariteit en evenredigheid

De instrumenten inzake energie-efficiëntie die op EU-niveau zijn vastgesteld, weerspiegelen het toenemende belang van energie als politieke en economische uitdaging en de nauwe banden met de beleidsdomeinen energievoorzieningszekerheid, klimaatverandering, duurzaamheid, milieu, interne markt en economische ontwikkeling.

De bouwsector is verantwoordelijk voor ongeveer de helft van de CO₂-emissies die niet onder de emissiehandelsregeling vallen en heeft een groot CO₂-reductiepotentieel tegen weinig of geen kosten. De kenmerken van de bouwsector beperken de snelheid waarmee de energie-efficiëntie kan worden verbeterd. Bouwmaterialen, -toepassingen en -diensten vormen een belangrijke sector van de interne markt. Wanneer niet wordt gegarandeerd dat de in de hele EU op lange termijn stabiele marktomstandigheden worden gecreëerd, zal het bedrijfsleven niet geneigd zijn snel te reageren op de toenemende vraag naar energie-efficiënte diensten. Door de stijgende mobiliteit van werknemers en het aantal bedrijven dat in de hele EU actief is, zal een grotere overeenstemming tussen nationale regels bovendien de administratieve lasten doen dalen en de kansen op productiviteitswinst voor deze bedrijven doen toenemen.

De doelstellingen inzake energie-efficiëntie konden tot dusver niet voldoende worden verwezenlijkt door de lidstaten alleen; er zijn communautaire maatregelen nodig om activiteiten op nationaal gebied te vergemakkelijken en te ondersteunen. De belangrijkste elementen van de huidige REPG zijn al getoetst aan de subsidiariteits- en evenredigheidsbeginselen, en in de praktijk is gebleken dat dit de geschikte aanpak is. De voorgestelde tekst is in overeenstemming met beide beginselen. De nadruk ligt op de totstandbrenging van een gemeenschappelijke aanpak die de basis vormt voor coherente en wederzijds versterkende mechanismen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie, waarbij de lidstaten zelf de individuele eisen en manieren om deze ten uitvoer te leggen, mogen blijven vaststellen.

5.4. Keuze van instrumenten

De herschikking van de richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen maakt deel uit van de strategie voor betere regelgeving van de Commissie, en met name van het Actieplan "Vereenvoudiging en verbetering van de regelgeving"⁹. Om de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de tekst te vergroten, wordt voorgesteld de techniek van de herschikking te gebruiken.

6. INHOUD VAN HET VOORSTEL

De tekst wordt op een aantal punten gewijzigd. Soms gaat het om verduidelijkingen en kleine verbeteringen, soms om de invoeging van nieuwe bepalingen. Deze laatste worden hierna toegelicht.

⁹ COM(2002) 278 definitief.

Inleiding

Sommige overwegingen zijn bijgewerkt of aangepast

Art. 1. Onderwerp

Er wordt een verwijzing ingevoegd naar nieuwe eisen inzake: (i) nationale plannen voor de toename van het aantal gebouwen waarvan de CO₂-emissies en het primair energieverbruik zeer laag of nul zijn, en (ii) onafhankelijke controlesystemen voor de energieprestatiecertificaten en de keuringsverslagen.

Art. 2. Definities

Verscheidene termen zijn verduidelijkt en waar nodig zijn nieuwe definities toegevoegd.

Art. 3. Vaststelling van een berekeningsmethodiek

De tekst is aangepast en de technische bijzonderheden zijn overgeheveld naar bijlage I.

Art. 4. Vaststelling van energieprestatie-eisen

Momenteel zijn er grote verschillen in de ambities die de lidstaten nastreven met hun energieprestatie-eisen; sommige van deze eisen zijn verre van kostenoptimaal. Dit betekent dat bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie vaak een kans wordt gemist om de energieprestaties van het gebouw op economisch verantwoorde wijze te verbeteren en de toekomstige energiefactuur te verlagen.

De tekst is gewijzigd om te garanderen dat de door de lidstaten vastgestelde minimumeisen inzake energieprestaties van gebouwen geleidelijk in overeenstemming worden gebracht met het kostenoptimale niveau. Daarom is een aanpak in vier fasen voorgesteld:

- (1) de lidstaten moeten hun eisen vaststellen op basis van hun eigen berekeningsmethode, teneinde het door hen vastgestelde kostenoptimale niveau te bereiken;
- (2) de Commissie zal een vergelijkende methode opstellen; de lidstaten moeten deze methode alleen voor vergelijkingen gebruiken, en moeten de resultaten meedelen, zoals vastgesteld in artikel 5;
- (3) vanaf 30 juni 2014 mogen de lidstaten geen stimulansen voor de bouw of renovatie van gebouwen meer geven die niet voldoen aan de minimumeisen inzake energieprestaties welke de resultaten van de in artikel 5 beschreven veregelijkende berekening helpen verwezenlijken;
- (4) vanaf 30 juni 2017 moeten lidstaten die minimumeisen inzake energieprestaties vaststellen, erop toezien dat deze eisen de resultaten van de in artikel 5, lid 2, vermelde berekening bereiken.

Art. 5. Berekening van kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties

De bovenvermelde vergelijkende methode bestaat uit een door de Commissie ontwikkelde berkeningsmethode die op basis van variabelen (zoals investeringskosten, exploitatie- en onderhoudskosten, inclusief energiekosten) rekening houdt met kostenoptimale criteria. De lidstaten moeten deze methode toepassen om de kostenoptimale eisen te berekenen, waarbij zij gebruik moeten maken van de door hen vastgestelde variabelen. De resultaten moeten dan worden vergeleken met de in de lidstaat geldende eisen; uit die vergelijking blijkt duidelijk hoe dicht de nationale eisen het kostenoptimale niveau benaderen.

De lidstaten moeten de gespecificeerde variabelen, de vergelijkende berekeningsresultaten en de vergelijking met de vastgestelde eisen meedelen aan de Commissie, die voortgangsverslagen zal publiceren.

Art. 6. Nieuwe gebouwen

De verplichting om alternatieve systemen te overwegen voor nieuwe gebouwen, wordt uitgebreid naar alle gebouwen. Hierdoor wordt het toepassingsgebied van de REPG uitgebreid en worden de EU-doelstellingen inzake hernieuwbare energie ondersteund.

Hoewel dit niet expliciet vermeld is, moet de tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake de beoordeling van de alternatieve systemen voldoen aan de eisen van de richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (COM(2008) 19 definitief).

Artikel 6, lid 2, wordt toegevoegd om te garanderen dat de analyse van de alternatieve systemen daadwerkelijk wordt uitgevoerd en dat dit op transparante wijze gebeurt.

Art. 7. Bestaande gebouwen

In de huidige REPG is bepaald dat gebouwen van minder dan 1000 m² bij renovatie niet aan de nationale/regionale minimumeisen inzake energieprestaties hoeven te voldoen. Deze drempel wordt geschrapt omdat 72% van de bestaande gebouwen, hetgeen een uitstekend, kosteneffectief energiebesparingspotentieel vertegenwoordigt, anders niet onder de eisen zou vallen. Maatregelen voor het verbeteren van de energie-efficiëntie kunnen natuurlijk het beste worden genomen wanneer het gebouw een ingrijpende renovatie ondergaat (ongeveer om de 25 tot 40 jaar). Op dat moment zijn de extra benodigde investeringen niet erg hoog en kunnen die dankzij de energiebesparingen tijdens de levensduur van die maatregelen worden terugverdiend.

De definitie van "ingrijpende renovatie" wordt behouden en versterkt door ze van de inleiding over te hevelen naar artikel 2. De investering moet meer dan 25% van de waarde van het gebouw, exclusief grond, vertegenwoordigen (bijv. de actuariële waarde) of meer dan 25% van de bouwschil moet structureel worden gerenoveerd.

Art. 8. Technische bouwsystemen in bestaande gebouwen

Het voorstel bevat eisen voor de lidstaten om minimumeisen inzake energieprestaties op te stellen voor de installatie of vervanging van technische bouwsystemen of voor de grondige vernieuwing daarvan. Deze eisen moeten overeenstemmen met de wetgeving die van toepassing is op de producten waaruit het systeem is samengesteld, en voorts ook betrekking hebben op de goede installatie van de onderdelen van het systeem en op de juiste instelling en dimensionering ervan. Het doel hiervan is de efficiëntie van het volledige systeem te verbeteren. Wanneer individuele en zeer efficiënte onderdelen van een systeem niet goed

worden geïnstalleerd of ingesteld, zal de efficiëntie van het volledige systeem immers niet hoog zijn.

Art. 9. Gebouwen met weinig of geen koolstofdioxide-emissies en primair energieverbruik

De lidstaten worden verplicht om de marktintegratie van dergelijke gebouwen actief aan te moedigen door nationale plannen op te stellen met duidelijke definities en doelstellingen met betrekking tot deze marktintegratie. Om de overheidsinstanties aan te moedigen een voorbeeldrol te spelen, moeten de lidstaten specifieke doelstellingen voor overheidsgebouwen vaststellen. Op basis van de informatie van de lidstaten zal de Commissie gemeenschappelijke beginselen voor het definiëren van dergelijke gebouwen opstellen. De Commissie zal verslag uitbrengen over de vooruitgang die de lidstaten hebben geboekt, en zal op basis daarvan een strategie en, voor zover nodig, verdere maatregelen ontwikkelen.

Art. 10. Energieprestatiecertificaten

De rol van de aanbevelingen van het certificaat wordt versterkt en verduidelijkt door te benadrukken dat deze aanbevelingen een essentieel onderdeel vormen van het certificaat en door bepalingen vast te stellen met betrekking tot de informatie die deze aanbevelingen moeten bevatten.

Art. 11. De afgifte van energieprestatiecertificaten

De eisen met betrekking tot de afgifte van het certificaat worden geherformuleerd teneinde te garanderen dat bij elke vastgoedtransactie een certificaat wordt afgegeven en dat de kandidaat-koper of -huurder in een vroeg stadium (in de vastgoedadvertentie) informatie krijgt over de energieprestaties van het gebouw (of delen daarvan).

Er wordt ook een nieuwe eis ingevoerd, namelijk dat uiterlijk op 31 december 2010 een certificaat moet worden afgegeven als meer dan 250 m² nuttige oppervlakte van een gebouw door overheidsinstanties wordt gebruikt.

Art. 12. Het afficheren van het energieprestatiecertificaat

De verplichting om het certificaat te afficheren wordt uitgebreid: als de totale nuttige oppervlakte van een gebouw dat door een overheidsinstantie wordt gebruikt of frequent bezocht wordt door het publiek meer dan 250 m² bedraagt, moet het certificaat op een voor het publiek duidelijk zichtbare plaats worden geafficheerd. Deze verplichting geldt alleen als het certificaat reeds beschikbaar is.

Art. 13. Keuring van verwarmingssystemen

De bepalingen inzake de frequentie van de keuringen worden verduidelijkt teneinde te benadrukken dat de keuringskosten in verhouding moeten staan tot de naar aanleiding van de keuring verwachte energiebesparing (voordelen).

Er wordt een nieuwe eis gesteld voor een onafhankelijk controlesysteem van de keuringsverslagen op basis van willekeurige steekproefsgewijze controles van de kwaliteit.

Art. 14. Keuring van airconditioningsystemen

Vergelijkbaar met artikel 13, verduidelijking van de frequentie van de keuringen.

Art. 15. Verslagen over de keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen

Er wordt een verplichting ingevoerd om een keuringsverslag te overhandigen aan de eigenaar of huurder van een gebouw, teneinde deze goed te informeren over de keuringsresultaten en aanbevelingen voor kosteneffectieve verbeteringen te doen.

Art. 16. Onafhankelijke deskundigen

De eis wordt toegevoegd dat in het accrediteringsproces rekening moet worden gehouden met de praktische en technische vaardigheden van de deskundigen die de certificeringen en keuringen uitvoeren en met hun vermogen om deze taken op onafhankelijke wijze uit te voeren.

In sommige lidstaten komen momenteel alleen bepaalde beroepsgroepen of bedrijven in aanmerking voor accreditering als deskundige. Dit is echter geen garantie van hun bekwaamheid en het beperkt de concurrentie omdat het andere bekwame vakmensen, zoals ESCO's en energieagenschappen, verhindert diensten te verlenen op deze markt.

Art. 17. Onafhankelijk controlesysteem

Er wordt een nieuwe eis ingevoerd met betrekking tot een onafhankelijk controlesysteem voor de energieprestatiecertificaten en de verslagen van de keuringen van verwarmings- en airconditioningsystemen, op basis van willekeurige steekproefsgewijze controles van de kwaliteit.

De certificaten en het keuringsverslag moeten worden geregistreerd, indien daarom wordt verzocht.

Art. 18. Herziening

Bijgewerkt.

Art. 19. Informatie

De lidstaten moeten eigenaars of huurders van gebouwen informatie verstrekken over energieprestatiecertificaten en over de keuringen van verwarmings- en airconditioningsystemen. Tijdens de tenuitvoerlegging van de huidige richtlijn is duidelijk geworden dat de bevolking zich niet altijd bewust is van de rol en de toegevoegde waarde van deze certificaten en keuringen. Als deze als een louter aanvullende administratieve eis worden behandeld, zal het potentiële positieve effect niet worden verwezenlijkt. Daarom moeten de lidstaten grootschalige informatiecampagnes opstarten.

Art. 20: Aanpassing van bijlage I aan de technische vooruitgang

Aangepast.

Art. 21. Comité

Gewijzigd overeenkomstig de aanpassingen van de regelgevingsprocedure met toetsing.

Art. 22. Sancties

De lidstaten moeten regels vaststellen en toepassen die gelden voor inbreuken op de nationale bepalingen die overeenkomstig de REPG worden goedgekeurd. De sancties moeten gebaseerd zijn op het energieverbruik of de energievraag van het gecertificeerde gebouw/het effectieve nominale vermogen van het gekeurde verwarmings-/airconditioningssysteem.

De tekst is vergelijkbaar met artikel 20 (Sancties) van Richtlijn 2005/32/EG.

Art. 23. Omzetting

De omzettingsdata zijn gewijzigd om de lidstaten voldoende tijd te bieden om de herziene/nieuwe bepalingen om te zetten (31 december 2010) en volledig ten uitvoer te leggen (31 januari 2012). Om de voorbeeldrol van de overheidssector te versterken, moeten zij de bepalingen eerder omzetten (31 december 2010).

Art. 24. Intrekking

Ingevoegd teneinde ondescheid te maken tussen de bepalingen van de huidige REPG en die van de herschikking.

Art. 25. Inwerkingtreding

Aangepast.

Art. 26.

Geen wijzigingen

Bijlage I

Het is belangrijk dat een raming wordt opgesteld van de "echte" gevolgen van het gebruik van gebouwen voor het totale energieverbruik en het milieu; daarvoor moet een primaire energie-indicator en een indicator van de CO₂-emissies worden gebruikt.

Voor de beoordeling worden de gegevens inzake de jaarlijkse energieprestaties gebruikt, zodat het belang van verschillend energiegebruik tijdens het jaar wordt benadrukt en beter rekening wordt gehouden met de behoefte aan koeling.

Om de harmonisering van de methoden voor het berekenen van de nationale/regionale minimumeisen inzake energieprestaties te steunen, wordt verwezen naar de Europese normen.

Bijlage II

Bevat een beschrijving van de onafhankelijke controlesystemen voor energieprestatiecertificaten en keuringsverslagen.

Bijlage III

Toegevoegd zoals vereist bij artikel 23.

Bijlage IV

Concordantietabel

↓ 2002/91

2008/0223 (COD)

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de energieprestaties van gebouwen

(herschikking)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 175, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹⁰,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's¹¹,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag¹²,

Overwegende hetgeen volgt:

↓ nieuw

(1) Richtlijn 2002/91/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de energieprestatie¹³ van gebouwen is gewijzigd¹⁴. Aangezien nieuwe ingrijpende wijzigingen nodig zijn, dient ter wille van de duidelijkheid tot herschikking van deze richtlijn te worden overgegaan.

¹⁰ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

¹² PB C [...] van [...], blz. [...].

¹³ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 65.

¹⁴ Zie bijlage IV, deel A.

↓ 2002/91 overweging 1
(aangepast)

~~(1) In artikel 6 van het Verdrag is bepaald dat de eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Gemeenschap.~~

↓ 2002/91 overweging 2

(2) De natuurlijke hulpbronnen waarvan het behoedzame en rationele gebruik in artikel 174 van het Verdrag is vermeld, omvatten aardolieproducten, aardgas en vaste brandstoffen die essentiële energiebronnen, maar tevens de belangrijkste emissiebronnen van kooldioxide zijn.

↓ 2002/91 overweging 3

~~Verbetering van de energie-efficiëntie vormt een belangrijk onderdeel van het beleid en de maatregelen die nodig zijn ter naleving van het Protocol van Kyoto, en moet deel uitmaken van elk geheel van maatregelen om aan verdere verbintenissen te voldoen.~~

↕ nieuw

(3) Een vermindering van het energieverbruik in de bouwsector is een belangrijk onderdeel van de maatregelen die nodig zijn om de broeikasgasemissies te doen dalen en om te voldoen aan het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en aan de Europese en internationale verbintenissen om de broeikasgasemissies na 2012 verder te doen afnemen. Het speelt ook een belangrijke rol bij het versterken van de energievoorzieningszekerheid, het bevorderen van technologische ontwikkelingen en het scheppen van werkgelegenheid en kansen voor regionale ontwikkeling, met name in plattelandgebieden.

↓ 2002/91 overweging 4

(4) Het beheer van de vraag naar energie is voor de Gemeenschap een belangrijk instrument om invloed uit te oefenen op de wereldenergiemarkt en daarmee op de continuïteit van de energievoorziening op middellange en lange termijn.

↓ 2002/91 (aangepast) ⇒ nieuw	overweging	5
-------------------------------------	------------	---

~~(5) De Raad heeft in zijn conclusies van 30 mei 2000 en 5 december 2000 het actieplan voor energie-efficiëntie van de Commissie onderschreven en verzoekt om specifieke maatregelen in de bouwsector.~~

↓ nieuw

(5) Om de doelstelling van 20% minder energieverbruik in de Gemeenschap tegen 2020 te bereiken, is tijdens de Europese Raad van maart 2007 gewezen op de behoefte om de energie-efficiëntie in de Gemeenschap te doen toenemen en is aangedrongen op een grondige en snelle tenuitvoerlegging van de prioriteiten uit de mededeling van de Commissie "Actieplan voor energie-efficiëntie - het potentieel realiseren"¹⁵. In dit actieplan is het significante potentieel voor kosteneffectieve energiebesparingen in de bouwsector geïdentificeerd. Het Europees Parlement heeft in haar resolutie van 31 januari 2008 opgeroepen tot een versterking van de bepalingen van Richtlijn 2002/91/EG.

↓ 2002/91 (aangepast)	overweging	6
--------------------------	------------	---

(6) ~~Meer dan~~ ☒ Ongeveer ☒ 40 % van het eindverbruik van energie in de Gemeenschap komt voor rekening van de woon- en tertiaire sector, die grotendeels uit gebouwen bestaat en die zich nog steeds uitbreidt, een tendens die ongetwijfeld tot een hoger energieverbruik en derhalve tot meer uitstoot van kooldioxide door deze sector zal leiden.

↓ 2002/91 (aangepast)	overweging	7
--------------------------	------------	---

~~(7) Richtlijn 93/76/EEG van de Raad van 13 september 1993 tot beperking van kooldioxide-emissies door verbetering van de energie-efficiëntie (Save)(5), die vereist dat lidstaten programma's op het gebied van energie-efficiëntie in de bouwsector opstellen en ten uitvoer leggen alsmede daarover verslag uitbrengen, begint nu een aantal belangrijke positieve effecten te sorteren. Er is echter een aanvullend wettelijk instrument ☒ Het is ☒ nodig om concretere acties vast te stellen teneinde het aanzienlijke, nog niet gerealiseerde potentieel voor energiebesparingen ☒ in gebouwen ☒ te benutten en de grote verschillen tussen de resultaten van de lidstaten in deze sector te verminderen.~~

¹⁵ COM(2006) 545 definitief.

↓ 2002/91 overweging 8

~~(8) Richtlijn 89/106/EEG van de Raad van 21 december 1988 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake voor de bouw bestemde producten(6) schrijft voor dat bouwwerken en de temperatuurregelings- en ventilatie-installaties ervan zodanig moeten worden ontworpen en uitgevoerd dat een, gezien de plaatselijke klimatologische omstandigheden, gering energieverbruik voldoende is om het thermische comfort van de bewoners te verzekeren.~~

↓ 2002/91 overweging 9
(aangepast)
⇒ nieuw

(8) Bij de maatregelen voor de verdere verbetering van de energieprestaties van gebouwen moet rekening worden gehouden met de klimatologische en plaatselijke omstandigheden, alsmede met de binnenklimaatseisen en de kosteneffectiviteit. De maatregelen mogen ~~geen beletsel vormen voor~~ andere essentiële eisen die aan gebouwen worden gesteld, zoals toegankelijkheid, veiligheid, ~~gezondheid~~ en de gebruiksbestemming van het gebouw. , niet in het gedrang brengen.

↓ 2002/91 overweging 10
(aangepast)
⇒ nieuw

(9) De energieprestaties van gebouwen dienen te worden berekend volgens een methode, die op nationaal en regionaal niveau mag worden gedifferentieerd, en die behalve thermische ~~isolatie~~ kenmerken ook andere factoren in aanmerking neemt welke een steeds belangrijkere rol spelen, zoals installaties voor verwarming en airconditioning, de toepassing van hernieuwbare energiebronnen , passieve verwarmings- en koelingselementen, zonwering, luchtkwaliteit in gesloten ruimten, geschikt daglicht en het ontwerp van het gebouw. De methodologie voor het berekenen van de energieprestaties mag niet enkel gebaseerd zijn op het seizoen waarin verwarming nodig is, maar moet uitgaan van de jaarlijkse energieprestaties van een gebouw.

↓ 2002/91 overweging 22
(aangepast)
⇒ nieuw

(10) De lidstaten moeten minimumeisen voor de energieprestaties van gebouwen vaststellen. Die vereisten moeten worden bepaald met het oog op een kostenoptimaal evenwicht tussen de gedane investeringen en de energiekosten die worden bespaard tijdens de volledige levensduur van het gebouw Er dient te worden voorzien in de mogelijkheid om ~~de methode voor de berekening van de energieprestatie van gebouwen snel aan te passen en om de lidstaten de~~ hun minimumeisen ~~op het gebied van de energieprestatie van~~

~~☒ voor ☒ gebouwen op gezette tijden te laten evalueren met betrekking tot de vooruitgang van de techniek, onder andere ten aanzien van de isolatiewaarde (of kwaliteit) van het bouw materiaal, en toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de normalisatie.~~

↓ nieuw

(11) Deze richtlijn laat de artikelen 87 en 88 van het Verdrag onverlet. Het in deze richtlijn gebruikte begrip “stimulans” omvat derhalve geen staatssteun.

↓ nieuw

(12) De Commissie werkt een vergelijkende methodologie uit voor de berekening van de kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties. De lidstaten maken van deze vergelijkende methodologie gebruik om de resultaten te vergelijken met de minimumeisen inzake energieprestaties die zij hebben vastgesteld. Zij delen de resultaten van deze vergelijking en de gegevens die werden gebruikt om tot deze resultaten te komen, regelmatig mee aan de Commissie. Dit zal de Commissie in staat stellen de vooruitgang van de lidstaten wat betreft het bereiken van de kostenoptimale niveaus van minimumeisen inzake energieprestaties te beoordelen en er verslag over uit te brengen. Na een overgangperiode dienen de lidstaten deze vergelijkende methodologie te gebruiken wanneer zij hun minimumeisen inzake energieprestaties herzien.

↓ 2002/91 overweging 12
(aangepast)
⇒ nieuw

(13) Gebouwen zijn van invloed op het energieverbruik op lange termijn en nieuwe gebouwen zouden daarom moeten voldoen aan minimumeisen inzake energieprestaties die zijn ☒ aangepast ☒ aan het plaatselijke klimaat. ~~In dit verband dienen goede praktijken een optimaal gebruik van de elementen ter verbetering van de energieprestaties mogelijk te maken.~~ Aangezien de mogelijke toepassing van alternatieve systemen van energievoorziening in het algemeen niet volledig wordt onderzocht, moet de technische, ecologische en economische haalbaarheid van alternatieve systemen van energievoorziening worden nagegaan ⇒, ongeacht de grootte van het gebouw. ~~↔; dit kan in een keer door de lidstaat bepaald worden door middel van een studie op basis waarvan tegen de gemiddelde plaatselijke marktvoorwaarden een lijst van maatregelen voor energiebehoud wordt vastgesteld die aan de criteria inzake kosteneffectiviteit voldoen. Alvorens met de bouw wordt aangevangen, kunnen specifieke studies worden gevraagd als de maatregelen haalbaar worden geacht.~~

↓ 2002/91 overweging 13
(aangepast)
⇒ nieuw

(14) Ingrijpende renovaties van bestaande gebouwen vormen ~~beveiliging en een bepaalde grootte moeten worden beschouwd als~~ ⇒ , ongeacht hun omvang, ⇐ een goede gelegenheid om kosteneffectieve maatregelen te nemen ter verbetering van de energieprestaties. ~~Ingrijpende renovaties zijn gevallen zoals die waarbij de totale kosten van de renovatie met betrekking tot de buitenschil of energie installaties zoals verwarming, warmwatervoorziening, airconditioning, ventilatie en verlichting hoger zijn dan 25 % van de waarde van het gebouw, exclusief de waarde van de grond waarop het gebouw zich bevindt, dan wel die waarbij meer dan 25 % van de buitenschil van het gebouw gerenoveerd wordt.~~ ⇒ Met het oog op de kosteneffectiviteit moet het mogelijk zijn de minimumeisen inzake energieprestaties te beperken tot de gerenoveerde delen, die het meest relevant zijn voor de energieprestaties van het gebouw. ⇐

↓ 2002/91 overweging 11

~~(11) De Commissie is voornemens om normen zoals EN 832 of prEN 13790 verder te ontwikkelen en daarbij ook rekening te houden met airconditioningsystemen en verlichting.~~

↓ nieuw

(15) Er zijn maatregelen nodig om ervoor te zorgen dat een groter aantal gebouwen niet alleen voldoet aan de huidige minimumeisen inzake energieprestaties, maar ook energie-efficiënter is. Daartoe moeten de lidstaten nationale plannen opstellen, om te zorgen voor een toename van het aantal gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik; zij brengen daarover regelmatig verslag uit bij de Commissie.

↓ nieuw

(16) Om de verslagleggingslast voor de lidstaten te beperken, moet het mogelijk zijn de in het kader van deze richtlijn vereiste verslagen op te nemen in de actieplannen voor energie-efficiëntie als bedoeld in artikel 14, lid 2, van Richtlijn 2006/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad¹⁶. De openbare sector moet in alle lidstaten het voortouw nemen wat de energieprestaties van gebouwen betreft, en daartoe moeten in de nationale plannen ambitieuzere streefcijfers worden bepaald voor overheidsgebouwen.

¹⁶ PB L 114 van 27.4.2006, blz. 64.

↓ nieuw

(17) De toekomstige koper of huurder van een gebouw of delen daarvan moet via het energieprestatiecertificaat correcte informatie krijgen over de energieprestaties van het gebouw, alsmede praktisch advies over hoe die kunnen worden verbeterd. In het certificaat moet ook informatie worden verstrekt over de eigenlijke effecten van verwarming en koeling op de energiebehoefte van het gebouw, over het primaire energieverbruik en over de kooldioxide-uitstoot.

↓ 2002/91 overweging 16
(aangepast)
⇒ nieuw

~~(18) De certificering kan ondersteund worden door programma's ter vergemakkelijking van een gelijke toegang tot verbeterde energieprestaties, gebaseerd worden op overeenkomsten tussen organisaties van belanghebbenden en een door de lidstaat aangewezen instantie, of uitgevoerd worden door energieservicefirma's die bereid zijn zich ertoe te verbinden de vastgestelde investeringen te doen. De controle en follow up van de regelingen dient te worden uitgevoerd door de lidstaten. Deze moeten tevens de toepassing van stimuleringsmaatregelen vergemakkelijken. Het certificaat zou zoveel mogelijk de bestaande energieprestatiesituatie van het gebouw moeten beschrijven en kan dienovereenkomstig herzien worden. Overheidsgebouwen en ~~g~~Gebouwen die door de overheid worden gebruikt en gebouwen die veelvuldig door het publiek worden bezocht, ~~dienen~~ kunnen een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van zorg voor het milieu en energiegebruik en daarom dient voor die gebouwen regelmatig energiecertificering plaats te vinden. De verspreiding van informatie over die energieprestaties onder het publiek kan worden verbeterd door die energiecertificaten op een opvallende plaats aan te brengen. Bovendien dient het duidelijk aangegeven van officieel aanbevolen binnentemperaturen, samen met de werkelijke gemeten temperatuur, het onjuiste gebruik van systemen voor verwarming, airconditioning en ventilatie tegen te gaan. Dit zou ertoe moeten bijdragen dat onnodig energieverbruik wordt vermeden en comfortabele klimaatomstandigheden binnenshuis (thermisch comfort) ten opzichte van de buitentemperatuur worden gewaarborgd.~~

↓ 2002/91 overweging 18

(19) De laatste jaren is het aantal airconditioningsystemen in de ~~zuidelijke~~ zuidelijke Europese landen ~~van Europa~~ toegenomen. Dit veroorzaakt in deze landen aanzienlijke problemen op het gebied van piekbelasting, waardoor de kostprijs voor elektrische energie stijgt en de energiebalans in het gedrang komt. ~~Er moet prioriteit worden verleend aan strategieën die bijdragen tot betere thermische prestaties van gebouwen tijdens de zomer. Met name technieken voor passieve koeling en in het bijzonder technieken die bijdragen tot het verbeteren van de kwaliteit van het binnenklimaat en van het microklimaat rond gebouwen moeten verder worden ontwikkeld.~~

↓ 2002/91 overweging 14

~~(14) De verbetering van de totale energieprestatie van een bestaand gebouw betekent echter niet noodzakelijk een totale renovatie van het gebouw, maar zou beperkt kunnen blijven tot die delen die het meeste relevant zijn voor de energieprestatie van het gebouw en die kosteneffectief zijn.~~

↓ 2002/91 overweging 15
(aangepast)

~~(15) De renovatie eisen voor bestaande gebouwen mogen niet onverenigbaar zijn met de beoogde functie, de hoedanigheid of het karakter van het gebouw; het moet mogelijk zijn door grotere energiebesparingen de aan zo'n renovatie verbonden extra kosten binnen een, gezien de verwachte technische levensduur van de investering, redelijke termijn terug te verdienen.~~

↓ 2002/91 overweging 17

~~(17) Voor het stimuleren van betere energieprestaties kunnen lidstaten ook gebruikmaken van niet in deze richtlijn genoemde middelen/maatregelen. De lidstaten dienen goed energiebeheer te stimuleren, rekening houdend met de gebruiksintensiteit van gebouwen.~~

↓ 2002/91 overweging 19
(aangepast)
⇒ nieuw

(20) Regelmatige ~~⇒ controle ⇐~~ ~~onderhoud~~ van verwarmingsketels en airconditioningsystemen door gekwalificeerd personeel draagt bij tot handhaving van de correcte afstelling ervan in overeenstemming met de productspecificatie en ~~zal leiden~~ ~~⊗~~ leidt ~~⊗~~ tot optimale prestaties uit milieu-, veiligheids- en energieoogpunt. Een onafhankelijke beoordeling van ~~de~~ ~~⊗~~ het ~~⊗~~ gehele ~~verwarmingsinstallatie~~ ~~⊗~~ verwarmings- ~~⊗~~ ⇒ en airconditioningsysteem ⇐ ⇒ moet regelmatig plaatsvinden gedurende de levensduur van deze systemen, vooral vóór installatie of verbetering. ⇐ ~~is op zijn plaats wanneer vervanging op basis van kosteneffectiviteit te overwegen zou zijn.~~

↓ 2002/91 overweging 20

~~(20) Facturering aan gebruikers van gebouwen van de kosten van verwarming, klimaatregeling en warm tapwater, die naar evenredigheid op basis van het werkelijke verbruik worden berekend, kan bijdragen tot energiebesparing in de woonsector. Gebruikers dienen in staat te worden gesteld hun eigen gebruik van verwarming en warm tapwater te regelen, mits dergelijke maatregelen kosteneffectief zijn.~~

↓ 2002/91 (aangepast) ⇒ nieuw	overweging	10
-------------------------------------	------------	----

(21) Een gemeenschappelijke benadering van ~~dit~~ ~~proces~~ de energieprestatiecertificering van gebouwen en van de controle van verwarmings- en airconditioningsystemen , uit te voeren door gekwalificeerd personeel en/of erkende deskundigen, wier onafhankelijkheid op basis van objectieve criteria wordt gegarandeerd, zal bijdragen tot gelijke voorwaarden wat betreft de inspanningen die in de lidstaten worden gedaan om energie in de gebouwensector te besparen en zal toekomstige eigenaars of gebruikers duidelijkheid verschaffen over de energieprestaties op de communautaire onroerendgoedmarkt. ⇒ Om de kwaliteit van de energieprestatiecertificaten en van de controle van verwarmings- en airconditioningsystemen in de Gemeenschap te garanderen, dient in iedere lidstaat een controlemechanisme te worden opgezet. ⇐

↓ 2002/91	overweging	23
-----------	------------	----

(22) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden¹⁷.

↓ nieuw

(23) De Commissie moet met name de bevoegdheid krijgen om bepaalde delen van het in bijlage I bedoelde algemene kader aan te passen aan de technische vooruitgang, om een methodologie vast te stellen voor het berekenen van de kostenoptimale minimumeisen inzake energieprestaties en om gemeenschappelijke principes vast te stellen voor het definiëren van de gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik. Daar het maatregelen van algemene strekking betreft tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van deze richtlijn, moeten zij worden vastgesteld volgens de in artikel 5 bis van Besluit 1999/468/EG bepaalde regelgevingsprocedure met toetsing.

↓ 2002/91 (aangepast) ⇒ nieuw	overweging	21
-------------------------------------	------------	----

(24) ⇒ Aangezien de doelstellingen om de energie-efficiëntie van gebouwen te bevorderen niet in voldoende mate door de lidstaten kunnen worden gerealiseerd gezien de complexiteit van de bouwsector en aangezien de uitdagingen inzake energie-efficiëntie niet voldoende kunnen worden aangepakt via de nationale woningmarkt en dit, gelet op de omvang en de

¹⁷ [PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.](#)

effecten van de acties, derhalve beter door de Gemeenschap kan worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap ~~↵~~ in overeenstemming met ~~de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid~~ het subsidiariteitsbeginsel, als vastgelegd in artikel 5 van het Verdrag, ~~⇒~~ maatregelen nemen. ~~↵~~ In overeenstemming met ~~de beginselen van evenredigheid, als vastgelegd in datzelfde artikel, dienen er op communautair niveau algemene beginselen te worden vastgesteld voor een systeem van energieprestatie-eisen en de doelstellingen daarvan, maar de gedetailleerde uitvoering dient aan de lidstaten te worden overgelaten, zodat elke lidstaat het systeem kan kiezen dat het meest op zijn specifieke situatie is toegesneden.~~ Deze richtlijn ~~bepert zich,~~ Overeenkomstig het in dat artikel vastgelegde evenredigheidsbeginsel, ~~↗~~ gaat deze richtlijn ~~↗~~ tot het minimum dat voor het bereiken van deze doelstelling vereist is en ~~gaat~~ niet verder dan wat voor de verwezenlijking ~~daarvan~~ ~~↗~~ van die doelstellingen ~~↗~~ nodig is.

↓ nieuw

(25) De verplichting tot omzetting van deze richtlijn in nationaal recht dient te worden beperkt tot die bepalingen die ten opzichte van de vorige richtlijn materieel zijn gewijzigd. De verplichting tot omzetting van de ongewijzigde bepalingen vloeit voort uit de vorige richtlijn.

(26) Deze richtlijn dient de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de in bijlage III, deel B, genoemde termijnen voor omzetting in nationaal recht en toepassing van de aldaar genoemde richtlijn onverlet te laten.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1
~~Doel~~ ~~↗~~ Onderwerp ~~↗~~

~~Doel van~~ Deze richtlijn ~~is het stimuleren van~~ ~~↗~~ stimuleert ~~↗~~ verbeterde energieprestaties van gebouwen in de Gemeenschap, rekening houdend met zowel de klimatologische en plaatselijke omstandigheden buiten het gebouw als met de eisen voor het binnenklimaat en de kosteneffectiviteit.

Deze richtlijn voorziet in eisen met betrekking tot:

- a) het algemeen kader voor een methode voor de berekening van de geïntegreerde energieprestaties van gebouwen ~~↗~~ en delen van gebouwen ~~↗~~ ,
- b) de toepassing van minimeisen voor de energieprestaties van nieuwe gebouwen ~~↗~~ en delen van gebouwen ~~↗~~ ,
- c) de toepassing van minimeisen voor de energieprestaties van bestaande ~~grote~~ gebouwen ~~↗~~ en delen van gebouwen ~~↗~~ die een ingrijpende renovatie ondergaan,

↓ nieuw

d) nationale plannen om te zorgen voor een toename van het aantal gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~d)e)~~ de energiecificering van gebouwen ☒ of delen van gebouwen ☒, ~~en~~

~~e)f)~~ de regelmatige keuring van ~~e.v. ketels~~ ⇒ verwarmings- ⇐ en airconditioningsystemen in gebouwen ~~en een eenmalige totale keuring van verwarmingsinstallaties waarvan de ketel ouder is dan 15 jaar.~~

↓ nieuw

g) onafhankelijke systemen voor de controle van energieprestatiecertificaten en keuringsverslagen.

↓ 2002/91
⇒ nieuw

Artikel 2 Definities

~~In deze richtlijn zijn de volgende definities van toepassing~~ Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- (1) gebouw: een overdekte constructie met muren waarvoor energie gebruikt wordt om het binnenklimaat te regelen; ~~de term "gebouw" kan verwijzen naar het gebouw in zijn geheel of naar delen ervan die zijn ontworpen of aangepast om afzonderlijk te worden gebruikt;~~
-

↓ nieuw

(2) technische bouwsystemen: technisch materiaal voor verwarming, koeling, ventilatie, warmwatervoorziening, verlichting en elektriciteitsproductie of een combinatie daarvan;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~(2)(3)~~ energieprestaties van een gebouw: de ~~⇒ berekende of gemeten~~ ⇐ hoeveelheid energie die ~~daadwerkelijk wordt verbruikt of die nodig wordt geacht~~ ⇐ nodig is ⇐ voor de ~~verschillende behoeften~~ ⇐ vraag naar energie ⇐ die verband houdt ~~ent~~ met een ~~gestandaardiseerd~~ ☒ normaal ☒ gebruik van een gebouw, waaronder ☒ de energie die wordt gebruikt voor ☒ verwarming, warmwatervoorziening, koeling, ventilatie en verlichting;

↓ nieuw

(4) primaire energie: hernieuwbare en niet-hernieuwbare energie die geen omzetting of transformatie heeft ondergaan;

(5) bouwschil: de elementen die de binnenzijde van een gebouw scheiden van de buitenzijde, waaronder de vensters, de muren, de fundering, de kelderplaat, het plafond, het dak en de isolatie;

(6) ingrijpende renovatie: de renovatie van een gebouw, waarbij

a) de totale kosten van de renovatie met betrekking tot de bouwschil of de technische bouwsystemen hoger zijn dan 25% van de waarde van het gebouw, exclusief de grond, of

b) meer dan 25% van de oppervlakte van de bouwschil een renovatie ondergaat;

(7) Europese norm: een door het Europees Comité voor normalisatie, het Europees Comité voor elektrotechnische normalisatie of het Europees Instituut voor telecommunicatienormen goedgekeurde en voor publiek gebruik ter beschikking gestelde norm;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~(3)(8)~~ energieprestatiecertificaat ~~van een gebouw~~: een door een lidstaat, of door een door deze lidstaat aangewezen rechtspersoon erkend certificaat waarin het resultaat ~~is vermeld~~ van de berekening van de energieprestaties van een gebouw ☒ of delen van een gebouw ☒ ☒ wordt aangegeven ☒ volgens een ☒ overeenkomstig artikel 3 goedgekeurde ☒ methode ~~die is gebaseerd op het algemeen kader in de bijlage~~;

↓ 2002/91

~~(4)~~ WKK (warmtekrachtkoppeling): ~~de gelijktijdige omzetting van primaire brandstoffen in mechanische of elektrische en thermische energie, waarbij wordt voldaan aan bepaalde kwaliteitscriteria inzake energie-efficiëntie~~;

↓ nieuw

- (9) warmtekrachtkoppeling: gelijktijdige opwekking in één proces van thermische energie en elektrische en/of mechanische energie;
- (10) kostenoptimaal niveau: het laagst mogelijke kostenniveau tijdens de levensduur van een gebouw, dat wordt bepaald aan de hand van de investeringskosten, de onderhouds- en bedrijfskosten (inclusief kosten voor energie), inkomsten van geproduceerde energie, waar van toepassing, en verwijderingskosten, waar van toepassing;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

- ~~(5)~~(11) airconditioningsysteem: een combinatie van ~~alle~~ de bestanddelen die nodig zijn voor een vorm van \Rightarrow indoor \Leftarrow luchtbehandeling , inclusief ventilatie waarbij de temperatuur wordt geregeld of kan worden verlaagd, ~~eventueel samen met een regeling van de ventilatie, luchtvochtigheid en luchtzuiverheid;~~
- ~~(6)~~(12) c.v.-ketel: het geheel van ketellichaam en brander dat de verbrandingswarmte op ~~water~~ \Rightarrow een vloeistof \Leftarrow overbrengt;
- ~~(7)~~(13) nominaal vermogen (uitgedrukt in kW): het maximale verwarmingsvermogen , uitgedrukt in kW, dat door de fabrikant voor continu gebruik is aangegeven en gegarandeerd, waarbij het door hem aangegeven nuttig rendement wordt gehaald;
- ~~(8)~~(14) warmtepomp: een toestel/installatie dat/die bij lage temperatuur warmte aan de lucht, het water of de bodem onttrekt en deze warmte aan het gebouw afgeeft.

Artikel 3

Vaststelling van een ~~berekenings~~ methodiek voor de berekening van de energieprestaties van gebouwen

↓ PE-CO_S 3654/08 (2002/91 aangepast) (aangepast)

De lidstaten passen ~~op nationaal of regionaal niveau~~ voor de berekening van de energieprestaties van gebouwen een methodiek toe ~~op basis van~~ overeenkomstig het algemene kader in ~~de~~ bijlage I bij deze richtlijn. ~~De Commissie past de punten 1 en 2 van de bijlage aan de stand van de techniek aan met inachtneming van de krachtens het nationale recht vigerende normen. Deze maatregelen, die niet-essentiële onderdelen van deze richtlijn beogen te wijzigen, worden vastgesteld volgens de in artikel 14, lid 2, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing.~~

↓ 2002/91
⇒ nieuw

Deze methode wordt vastgesteld op nationaal of op regionaal niveau.

~~De energieprestatie van een gebouw wordt op transparante wijze uitgedrukt en kan een indicator voor de CO₂-uitstoot omvatten.~~

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Artikel 4

Vaststelling van de ~~eisen~~ *minimumeisen* voor de *energieprestaties*

1. De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen opdat *minimumeisen* voor de *energieprestaties* van gebouwen worden vastgesteld ⇒ met het oog op het bereiken van de kostenoptimale niveaus ⇐ , en worden berekend volgens de in artikel 3 bedoelde methodiek.

Bij het vaststellen van de eisen kunnen de lidstaten onderscheid maken tussen nieuwe en bestaande gebouwen alsmede tussen verschillende categorieën gebouwen.

In de eisen wordt rekening gehouden met de algemene binnenklimaatssituatie - om eventuele negatieve neveneffecten zoals onvoldoende ventilatie te voorkomen -, met de plaatselijke omstandigheden, met de gebruiksbestemming en met de ouderdom van het gebouw.

De eisen dienen regelmatig en ten minste om de vijf jaar te worden getoetst, en zo nodig aan de technische vooruitgang in de bouwsector te worden aangepast.

- ~~2. De eisen voor de energieprestatie worden toegepast overeenkomstig de artikelen 5 en 6.~~

- 2.2. De lidstaten kunnen beslissen om ten aanzien van de volgende categorieën gebouwen geen eisen als bedoeld in lid 1 vast te stellen of toe te passen:

a) gebouwen ~~en monumenten~~ die officieel beschermd zijn als onderdeel van een daartoe aangewezen omgeving, dan wel vanwege hun bijzondere architectonische of historische waarde, indien de toepassing van de ~~eisen~~ *minimumeisen* inzake *energieprestaties* hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen;

b) gebouwen die worden gebruikt voor erediensten en religieuze activiteiten;

c) tijdelijke gebouwen die in principe niet langer dan twee jaar gebruikt worden, industriepanden, werkplaatsen en niet voor bewoning bestemde gebouwen van landbouwbedrijven met een lage energiebehoefte en niet voor bewoning

bestemde gebouwen van landbouwbedrijven die in gebruik zijn bij een sector die onder een nationale sectorovereenkomst inzake energieprestaties valt;

- d) woongebouwen die in principe minder dan vier maanden per jaar gebruikt worden;
- e) alleenstaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m².

↓ nieuw

3. Vanaf 30 juni 2014 verstrekken de lidstaten geen stimulansen meer voor de bouw of renovatie van gebouwen of delen van gebouwen die niet voldoen aan de minimumeisen inzake energieprestaties volgens de resultaten van de in artikel 5, lid 2, bedoelde berekening.

4. Vanaf 30 juni 2017 zorgen de lidstaten ervoor dat, bij het herzien van de overeenkomstig lid 1 vastgestelde minimumeisen inzake energieprestaties, deze vereisten voldoen aan de resultaten van de in artikel 5, lid 2, bedoelde berekening.

↓ nieuw

Artikel 5

Berekening van de kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties

1. De Commissie werkt tegen 31 december 2010 een vergelijkende methodologie uit voor de berekening van de kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties voor gebouwen of delen van gebouwen. De vergelijkende methodologie dient een onderscheid te maken tussen nieuwe en bestaande gebouwen en tussen verschillende categorieën van gebouwen.

Die maatregelen, die niet-essentiële onderdelen van deze richtlijn beogen te wijzigen door haar aan te vullen, worden vastgesteld volgens de in artikel 19, lid 2, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing.

2. De lidstaten berekenen de kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties aan de hand van de in lid 1 bedoelde vergelijkende methodologie en de relevante parameters, zoals de klimatologische omstandigheden, en vergelijken de resultaten van deze berekening met de door hen vastgestelde minimumeisen inzake energieprestaties.

Zij brengen bij de Commissie verslag uit over alle inputgegevens en veronderstellingen die zij voor deze berekeningen en de resultaten daarvan hebben gebruikt. Dit verslag mag worden opgenomen in de in artikel 14, lid 2, van Richtlijn 2006/32/EG bedoelde actieplannen voor energie-efficiëntie. De lidstaten brengen om de drie jaar verslag uit bij de Commissie. Het eerste verslag wordt uiterlijk op 30 juni 2011 ingediend.

3. De Commissie publiceert een verslag over de voortgang van de lidstaten bij het bereiken van de kostenoptimale niveaus van de minimumeisen inzake energieprestaties.

↓ 2002/91 (aangepast)

Artikel ~~56~~
Nieuwe gebouwen

1. De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat nieuwe gebouwen aan de ~~in~~ overeenkomstig artikel 4 ~~bedoelde~~ vastgestelde minimumeisen voor de energieprestaties voldoen.

Waar het gaat om nieuwe gebouwen ~~met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1000 m²~~ zorgen de lidstaten ervoor dat , alvorens met de bouw wordt begonnen, de technische, milieutechnische en economische haalbaarheid van de volgende alternatieve systemen ~~zoals~~ in aanmerking worden genomen:

- a) gedecentraliseerde systemen voor energievoorziening gebaseerd op hernieuwbare energiebronnen;
- b) ~~WKK~~ warmtekrachtkoppeling ;
- c) stads/blokverwarming of -koeling, indien beschikbaar;
- d) warmtepompen; ~~onder bepaalde voorwaarden,~~
~~in aanmerking worden genomen, alvorens met de bouw wordt begonnen.~~

↓ nieuw

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde analyse van alternatieve systemen op een transparante manier wordt gestaafd in de aanvraag van de bouwvergunning of van de definitieve goedkeuring voor de bouwwerken.

↓ 2002/91 (aangepast)

Artikel ~~67~~
Bestaande gebouwen

De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat wanneer bestaande gebouwen ~~met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1000 m²~~ een ingrijpende renovatie ondergaan, de energieprestaties ervan tot het niveau van de minimumeisen inzake energieprestaties worden opgevoerd, voor zover dit technisch, functioneel en

economisch haalbaar is. Zij ~~leiden~~ stellen deze minimumeisen voor de energieprestaties ~~af~~ vast uit de overeenkomstig artikel 4 ~~vastgestelde energieprestatie-eisen~~. De eisen kunnen worden vastgesteld hetzij voor het gerenoveerde gebouw in zijn geheel, hetzij voor de gerenoveerde systemen of bestanddelen, wanneer deze deel uitmaken van een renovatie die binnen een bepaald tijdsbestek moet worden uitgevoerd, met het ~~eerder genoemde~~ doel de totale energieprestaties van het gebouw of delen daarvan te verbeteren.

↓ nieuw

Artikel 8

Technische bouwsystemen

1. De lidstaten stellen minimumeisen inzake energieprestaties vast met betrekking tot de technische bouwsystemen die in de gebouwen zijn geïnstalleerd. Er worden eisen vastgesteld voor nieuwe technische bouwsystemen en voor de vervanging of het herstel van technische bouwsystemen en onderdelen daarvan.

De eisen hebben met name betrekking op:

- a) c.v.-ketels of andere warmtegeneratoren van verwarmingssystemen;
- b) waterverwarmers in warmwatersystemen;
- c) centrale airconditioningseenheid of koudegenerator in airconditioningsystemen.

2. De overeenkomstig lid 1 vastgestelde minimumeisen inzake energieprestaties moeten in overeenstemming zijn met de wetgeving die van toepassing is op de producten waaruit het systeem bestaat en moeten gebaseerd zijn op de behoorlijke installatie van de producten en de geschikte aanpassing en controle van het technische bouwsysteem. De eisen moeten er met name voor zorgen dat er een geschikt hydraulisch evenwicht wordt bereikt in de hydraulische “natte” verwarmingssystemen en dat de geschikte grootte en het geschikte type van product wordt gebruikt voor de installatie, gelet op het beoogde gebruik van het technische bouwsysteem.

Artikel 9

Gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik

1. De lidstaten stellen nationale plannen op om te zorgen voor een toename van het aantal gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik. Zij stellen streefcijfers vast voor het minimale percentage dat deze gebouwen in 2020 moeten uitmaken van het totaal aantal gebouwen en van de totale bruikbare vloeroppervlakte.

Er worden afzonderlijke streefcijfers vastgesteld voor:

- a) nieuwe en gerenoveerde residentiële gebouwen;
- b) nieuwe en gerenoveerde niet-residentiële gebouwen;
- c) gebouwen waarin overheidsdiensten zijn gevestigd.

De lidstaten houden bij het vaststellen van de onder c) bedoelde streefcijfers rekening met de leidende rol die overheden dienen te vervullen op het gebied van energieprestaties van gebouwen.

2. Het in lid 1 bedoelde nationale plan omvat onder meer de volgende elementen:

- a) de door de lidstaten gehanteerde definitie van gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik;
- b) tussentijdse streefcijfers, uitgedrukt in het minimale percentage dat deze gebouwen in 2015 moeten uitmaken van het totaal aantal gebouwen en van de totale bruikbare vloeroppervlakte;
- c) informatie over de genomen maatregelen ter bevordering van dergelijke gebouwen.

3. De lidstaten delen de in lid 1 bedoelde nationale plannen tegen ten laatste 30 juni 2011 aan de Commissie mee en brengen om de drie jaar bij de Commissie verslag uit over de voortgang in de tenuitvoerlegging van hun nationale plannen. De nationale plannen en voortgangsverslagen mogen worden opgenomen in de in artikel 14, lid 2, van Richtlijn 2006/32/EG bedoelde actieplannen voor energie-efficiëntie.

4. De Commissie stelt gemeenschappelijke principes op voor de definitie van gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik.

Die maatregelen, die niet-essentiële onderdelen van deze richtlijn beogen te wijzigen door haar aan te vullen, worden vastgesteld volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde regelgevingsprocedure met toetsing.

5. De Commissie publiceert een verslag over de voortgang van de lidstaten bij het bevorderen van de toename van het aantal gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen primair energieverbruik. Op basis van dit verslag werkt zij een strategie uit en stelt, indien nodig, maatregelen voor om het aantal dergelijke gebouwen te doen toenemen.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Artikel 710

~~Energieprestatiecertificaat~~ ☒ Energieprestatiecertificaten ☒

2.1. ⇒ De lidstaten nemen de nodige maatregelen om een systeem van energieprestatiecertificaten voor gebouwen op touw te zetten. ⇐ Het energieprestatiecertificaat ~~voor gebouwen~~ bevat ☒ de energieprestaties van een gebouw en ☒ referentiewaarden, zoals ~~geldende wettelijke normen en benchmarks~~ ⇒ minimeisen inzake energieprestaties ⇐, waarmee de ☒ eigenaars of huurders van het gebouw of delen daarvan ☒ ~~consumenten~~ de energieprestaties ~~van gebouwen~~ kunnen vergelijken en beoordelen.

2. Het certificaat ~~gaat vergezeld van~~ ☒ bevat ☒ aanbevelingen voor de kosteneffectieve verbetering van de energieprestaties ☒ van een gebouw of delen daarvan ☒.

De in het energieprestatiecertificaat opgenomen aanbevelingen omvatten:

- a) maatregelen die verband houden met een ingrijpende renovatie van de bouwschil of technische bouwsystemen; en
- b) maatregelen voor individuele onderdelen of elementen van een gebouw, losstaand van een ingrijpende renovatie van de bouwschil of technische bouwsystemen.

↓ nieuw

3. De in het energieprestatiecertificaat opgenomen aanbevelingen moeten technisch haalbaar zijn voor het gebouw in kwestie en moeten transparante informatie verschaffen over de kosteneffectiviteit ervan. De beoordeling van de kosteneffectiviteit is gebaseerd op een reeks standaardvoorwaarden, bijvoorbeeld voor de beoordeling van energiebesparingen en de onderliggende energieprijzen en rentevoeten voor investeringen die nodig zijn om de aanbevelingen ten uitvoer te leggen.

4. Het energieprestatiecertificaat geeft aan of de eigenaar of huurder meer informatie kan verkrijgen over de in het certificaat verstrekte aanbevelingen. Daarnaast bevat het informatie over de stappen die moeten worden ondernomen om de aanbevelingen ten uitvoer te leggen.

⇒ 5. ⇐ De certificering van appartementen of van voor apart gebruik ontwikkelde eenheden die deel uitmaken van een ⇒ bouwblok ⇐ is mogelijk op basis van:

⇒ a) ⇐ een gemeenschappelijke certificering voor het gehele gebouw, wanneer het gaat om een blok met een gemeenschappelijk verwarmingssysteem; of

⇒ b) ⇐ keuring van een ander representatief appartement in hetzelfde ⇒ bouwblok ⇐.

↓ nieuw

6. De certificering van eengezinswoningen mag gebaseerd zijn op de beoordeling van een ander representatief gebouw met een soortgelijk ontwerp, soortgelijke omvang en soortgelijke eigenlijke energieprestaties, indien deze overeenstemming kan worden gegarandeerd door de deskundige die het energieprestatiecertificaat afgeeft.

7. Het ⇒ energieprestatiecertificaat ⇐ is niet langer dan tien jaar geldig.

↓ 2002/91 (aangepast)

Artikel 11

⊗ De afgifte van energieprestatiecertificaten ⊗

↓ nieuw

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een energieprestatiecertificaat wordt afgegeven voor gebouwen of delen daarvan die worden gebouwd, verkocht of verhuurd en voor gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m² die door de overheid worden gebruikt.

2. De lidstaten ~~zorgen ervoor~~ ⇒ eisen ⇐ dat bij de bouw, ~~verkoop of verhuur~~ van een gebouw ⇒ of delen daarvan ⇐ ⇒ door de onafhankelijke expert die het certificaat afgeeft, als bedoeld in artikel 16, of door de verkoper ⇐ aan de eigenaar een energieprestatiecertificaat wordt ~~verstrek~~ ⇒ overhandigd ⇐.

↓ nieuw

3. De lidstaten eisen dat, wanneer gebouwen of delen daarvan te koop worden aangeboden, de numerieke energieprestatie-indicator van het energieprestatiecertificaat wordt vermeld in alle advertenties voor de verkoop van het gebouw of delen daarvan, en dat het energieprestatiecertificaat aan de toekomstige koper wordt voorgelegd.

Het energieprestatiecertificaat wordt ten laatste op het moment van het sluiten van het verkoopcontract door de verkoper aan de koper overhandigd.

4. De lidstaten eisen dat, wanneer gebouwen of delen daarvan te huur worden aangeboden, de numerieke energieprestatie-indicator van het energieprestatiecertificaat wordt vermeld in alle advertenties voor de verhuur van het gebouw of delen daarvan, en dat energieprestatiecertificaat aan de toekomstige huurder wordt voorgelegd.

Het energieprestatiecertificaat wordt ten laatste op het moment van het sluiten van het huurcontract door de eigenaar aan de huurder overhandigd.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~5. De lidstaten kunnen de in artikel 4, lid 32, bedoelde categorieën van gebouwen van de toepassing van dit lid de leden 1, 2, 3 en 4 uitsluiten.~~

~~De certificaten zijn louter informatief. De eventuele werking ervan voor gerechtelijke of andere procedures wordt bepaald door de nationale voorschriften.~~

Artikel 12

Afficheren van energieprestatiecertificaten

~~3.1. De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat in gebouwen waar een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 1000 \Rightarrow 205 \Leftarrow m² waarin door overheidsdiensten wordt gebruikt en instellingen die aan een groot aantal personen overheidsdiensten verstrekken gevestigd zijn, en die derhalve vaak door die personen bezocht worden, een het energiecertificaat energieprestatiecertificaat dat niet ouder is dan tien jaar wordt aangebracht geafficheerd op een opvallende plaats die duidelijk zichtbaar is voor het publiek.~~

↓ nieuw

2. De lidstaten nemen maatregelen om ervoor te zorgen dat bij gebouwen waarvoor overeenkomstig artikel 11, lid 1, een energieprestatiecertificaat is verstrekt en waar een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m² frequent door het publiek wordt bezocht, het energieprestatiecertificaat wordt geafficheerd op een opvallende plaats die duidelijk zichtbaar is voor het publiek.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~2. Voor die gebouwen kunnen het bereik van de aanbevolen en actuele binnentemperaturen en, indien van toepassing, andere relevante klimaatfactoren eveneens duidelijk worden aangegeven.~~

Artikel 13

Keuring van e.v. ketels \Rightarrow verwarmingssystemen \Leftarrow

~~Met het oog op de vermindering van het energieverbruik en de beperking van kooldioxide-emissies:~~

1. ~~a) nemen~~ De lidstaten nemen de noodzakelijke maatregelen voor het instellen van een regelmatige keuring van c.v.-ketels ~~die werken op niet-hernieuwbare, vloeibare of vaste brandstof en~~ met een nominaal vermogen ~~hebben~~ van meer dan 20 ~~tot 100~~ kW. De keuring omvat een beoordeling van het rendement van de ketel en van de ketelgrootte ten opzichte van de verwarmingsbehoeften van het gebouw. ~~De keuring kan ook worden ingesteld voor ketels die op andere brandstoffen werken;~~

↓ nieuw

2. De lidstaten kunnen de frequentie van de keuringen laten variëren naargelang het type en het nominaal vermogen van de ketel van het verwarmingssysteem. Bij het bepalen van de frequentie houden de lidstaten rekening met de kosten voor de keuring van het verwarmingssysteem en de geraamde besparingen van energiekosten die uit de keuring kunnen voortvloeien.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

⇒ 3. Verwarmingsystemen met dienen c.v.-ketels met een nominaal vermogen van meer dan 100 kW dienen ten minste om de twee jaar gekeurd te worden;

voor gasketels kan deze periode verlengd worden tot vier jaar;

↓ nieuw

~~stellen de lidstaten voor verwarmingsinstallaties met ketels met een nominaal vermogen van meer dan 20 kW die ouder zijn dan 15 jaar, de noodzakelijke maatregelen vast voor een eenmalige keuring van de gehele verwarmingsinstallatie. Aan de hand van deze keuring, die een beoordeling dient te omvatten van het rendement van de ketel en van de ketelgrootte ten opzichte van de verwarmingsbehoeften van het gebouw, adviseren de deskundigen de gebruikers over vervanging van de ketels, andere wijzigingen van het verwarmingssysteem en alternatieve oplossingen; of~~

b) ⇒ 4. ⇒ In afwijking van de leden 1, 2 en 3 mogen nemen de lidstaten de noodzakelijke maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de gebruikers geadviseerd worden over vervanging van de c.v.-ketels, andere wijzigingen van het verwarmingssysteem en alternatieve oplossingen, ~~die keuringen kunnen inhouden~~ om de doeltreffendheid en de juiste grootte van de ketel te beoordelen. Deze aanpak dient ~~bij benadering~~ hetzelfde resultaat op te leveren als het bepaalde in de leden ~~1, 2 en 3~~ onder a).

De lidstaten die ~~voor deze optie kiezen~~ ⇒ de in de eerste alinea van dit lid bedoelde maatregelen toepassen , brengen tegen ten laatste 30 juni 2011 bij de Commissie ~~om de twee jaar~~ verslag uit over de gelijkwaardigheid van die maatregelen met de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde maatregelen. De lidstaten brengen om de drie jaar verslag uit bij de Commissie. De verslagen mogen worden opgenomen in de in artikel 14, lid 2, van Richtlijn

2006/32/EG bedoelde actieplannen voor energie-efficiëntie. ↩ brengen bij de Commissie om de twee jaar verslag uit over de gelijkwaardigheid van hun benadering.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Artikel ~~9~~14 Keuring van airconditioningsystemen

~~1. Met het oog op de vermindering van het energieverbruik en de beperking van kooldioxide-emissies nemen~~ De lidstaten nemen de nodige maatregelen voor het instellen van een regelmatige keuring van airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW. De keuring omvat een beoordeling van het rendement van de airconditioning en van de dimensionering ervan gelet op de koelingsbehoefte van het gebouw. ~~De gebruikers wordt nuttig advies verstrekt over mogelijke verbetering of vervanging van het airconditioningsysteem en over alternatieve oplossingen.~~

↓ nieuw

2. De lidstaten kunnen de frequentie van de keuringen laten variëren naargelang het type en het nominaal vermogen van het airconditioningsysteem. Bij het bepalen van de frequentie houden de lidstaten rekening met de kosten voor de keuring van het airconditioningsysteem en de geraamde besparingen van energiekosten die uit de keuring kunnen voortvloeien.

↓ nieuw

Artikel 15

Verslagen over de keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen

1. Dit artikel heeft betrekking op verslagen over de keuring van verwarmings- en airconditioningsystemen.
2. Er wordt regelmatig een keuringsverslag ingediend voor elk gekeurd systeem. Het keuringsverslag bevat het volgende:
 - a) een vergelijking van de energieprestaties van het gekeurde systeem met
 - (i) het best haalbare systeem dat beschikbaar is; en
 - (ii) een soortgelijk systeem waarvan alle onderdelen voldoen aan het door de desbetreffende wetgeving vereiste energieprestatieniveau;
 - b) aanbevelingen voor de kosteneffectieve verbetering van de energieprestaties van het systeem van het gebouw of delen daarvan.

De onder b) bedoelde aanbevelingen hebben specifiek betrekking op het systeem en bieden transparante informatie over de kosteneffectiviteit ervan. De beoordeling van de kosteneffectiviteit is gebaseerd op een reeks standaardvoorwaarden, bijvoorbeeld voor de beoordeling van energiebesparingen en de onderliggende energieprijzen en rentevoeten voor investeringen.

3. Het keuringsverslag wordt door de inspecteur aan de eigenaar of huurder van het gebouw overhandigd.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Artikel ~~16~~16 *Onafhankelijke deskundigen*

De lidstaten zorgen ervoor dat de energieprestatiecertificering ~~certificering~~ van gebouwen en ~~de daarbij behorende aanbevelingen, alsmede~~ de keuring van ~~e.v. ketels~~ verwarmings- en airconditioningsystemen, op onafhankelijke wijze worden uitgevoerd door gekwalificeerde en/of erkende deskundigen die hetzij zelfstandig hetzij in dienst van een openbaar orgaan of particuliere ~~orgaan~~ onderneming optreden.

↓ nieuw

De deskundigen worden geaccrediteerd naargelang hun competenties en hun onafhankelijkheid.

↓ nieuw

Artikel 17 *Onafhankelijk controlesysteem*

1. De lidstaten stellen overeenkomstig bijlage II een onafhankelijk controlesysteem vast voor de energieprestatiecertificaten en voor de keuringsverslagen van verwarmings- en airconditioningsystemen.

2. De lidstaten mogen de tenuitvoerlegging van de onafhankelijke controlesystemen delegeren.

Indien zij dat doen, zien zij erop toe dat de onafhankelijke controlesystemen ten uitvoer worden gelegd overeenkomstig bijlage II.

3. De lidstaten vereisen dat de energieprestatiecertificaten en de in lid 1 genoemde keuringsverslagen geregistreerd worden of ter beschikking worden gesteld van de bevoegde instanties of organen waaraan de tenuitvoerlegging van de onafhankelijke controlesystemen door de bevoegde instanties op verzoek werd gedelegeerd.

↓ 2002/91
⇒ nieuw

Artikel ~~11~~18
Evaluatie

De Commissie, bijgestaan door het bij artikel ~~14~~21 ingestelde comité, voert een evaluatie van deze richtlijn uit in het licht van de ervaring die is opgedaan met de toepassing ervan en doet zo nodig voorstellen voor onder andere:

~~a) eventuele aanvullende maatregelen met betrekking tot renovatie van gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 1000 m²;~~

↓ nieuw

a) methoden om de energieprestaties van gebouwen in kaart te brengen op grond van het primaire energieverbruik en de kooldioxide-uitstoot;

b) algemene stimulansen voor het nemen van extra maatregelen voor de energie-efficiëntie van gebouwen.

Artikel 19
Informatie

De lidstaten ~~kunnen~~ ⇒ nemen ⇐ de nodige maatregelen ~~nemen~~ om de gebruikers ⇒ eigenaars of huurders ⇐ van gebouwen ⇒ of delen daarvan ⇐ te informeren over de verschillende methoden en praktijken om de energieprestaties te verbeteren.

↓ nieuw

Meer bepaald verstrekken de lidstaten de eigenaars of huurders van gebouwen informatie over de energieprestatiecertificaten en keuringsverslagen en het doel ervan, over kosteneffectieve manieren om de energieprestaties van het gebouw te verbeteren en over de financiële gevolgen op middellange en lange termijn indien er geen actie wordt ondernomen om de energieprestaties van het gebouw te verbeteren.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Op verzoek assisteert de Commissie de lidstaten bij ~~deze~~ voorlichtingcampagnes ⇒ in het kader van de leden 1 en 2 ⇐, die kunnen worden opgezet in de vorm van communautaire programma's.

↓ nieuw

Artikel 20

Aanpassing van ~~het kader~~ ⇒ bijlage I aan de technische vooruitgang ⇐

~~De delen 1 en 2 van de bijlage worden regelmatig, doch niet vaker dan elke twee jaar, herzien.~~

↓ PE-CO_S 3654/08 (2002/91
aangepast) (aangepast)
⇒ nieuw

De Commissie zorgt voor de aanpassing van ~~De wijzigingen om~~ de delen ~~13~~ en ~~24~~ van ~~de~~ bijlage I bij deze richtlijn aan de technische vooruitgang ~~aan te passen.~~

Die maatregelen, die niet-essentiële onderdelen van deze richtlijn beogen te wijzigen, worden vastgesteld overeenkomstig de regelgevingsprocedure met toetsing van artikel ~~142~~1, lid 2.

↓ PE-CO_S 3654/08 (2002/91
aangepast)

Artikel ~~142~~1
Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.
 2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn artikel 5 bis, leden 1 tot en met 4 en artikel 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.
-

↓ nieuw

Artikel 22
Sancties

De lidstaten stellen de regels vast inzake de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de krachtens deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 31 december 2010 datum in kennis van die bepalingen en stellen haar onverwijld in kennis van eventuele latere wijzigingen daarop.

*Artikel ~~23~~¹⁵
Omzetting*

- ~~1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 4 januari 2006 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onverwijld in kennis.~~

~~Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.~~

- ~~2. Bij gebrek aan gekwalificeerde en/of erkende deskundigen beschikken de lidstaten over een extra termijn van drie jaar voor de integrale toepassing van de artikelen 7, 8 en 9 van deze richtlijn. Wanneer de lidstaten van deze mogelijkheid gebruikmaken, stellen zij de Commissie daarvan in kennis, onder opgave van hun redenen en van een tijdschema voor de verdere toepassing van de richtlijn.~~

1. De lidstaten dienen uiterlijk op 31 december 2010 de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan de artikelen 2 tot en met 17, 19 en 22 en de bijlagen I en II van deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mede, alsmede een concordantietabel ter weergave van het verband tussen die bepalingen en deze richtlijn.

Zij passen die bepalingen wat betreft de artikelen 2, 3, 9, 10 tot en met 12, 16, 17, 19 en 22 toe vanaf ten laatste 31 december 2010.

Zij passen die bepalingen wat betreft de artikelen 4 tot en met 8, 13 tot en met 15 en 17 toe op door de overheid gebruikte gebouwen vanaf uiterlijk 31 december 2010 en op andere gebouwen vanaf uiterlijk 31 januari 2012.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. In die bepalingen wordt tevens vermeld dat verwijzingen in bestaande wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen naar de bij deze richtlijn ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn. De regels voor die verwijzing en de formulering van die vermelding worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

*Artikel 24
Intrekking*

Richtlijn 2002/91/EG, gewijzigd bij de in bijlage III, deel A, genoemde verordening, is met ingang van 1 februari 2012 niet meer geldig, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten wat betreft de termijn voor omzetting in nationaal recht en de toepassing van de in bijlage III, deel B, genoemde richtlijn.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage IV.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

Artikel ~~16~~25
Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de ☒ twintigste ☒ dag ☒ volgende op die ☒ van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel ~~17~~26

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te [...].

Voor het Europees Parlement
De voorzitter
[...]

Voor de Raad
De voorzitter
[...]

↓ 2002/91
⇒ nieuw

BIJLAGE I

Algemene kaderrichtsnoeren voor het berekenen van energieprestaties van gebouwen (⇒ als bedoeld in ⇐ artikel 3)

↓ nieuw

1. De energieprestaties van een gebouw worden bepaald op basis van de berekende of eigenlijke jaarlijkse energie die wordt verbruikt om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften die gepaard gaan met het normale gebruik ervan en geeft aan welke verwarmingsenergie en koelingsenergie (energie om oververhitting te voorkomen) vereist is om de beoogde temperatuur van het gebouw in stand te houden.

2. De energieprestaties van een gebouw worden op een transparante manier aangegeven en bevatten ook een numerieke indicator van de kooldioxide-uitstoot en het primaire energieverbruik.

Bij de methode voor de berekening van de energieprestaties van gebouwen dient rekening te worden gehouden met de Europese normen.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~13.~~ Bij de ~~toepassing~~ ☒ bepaling ☒ van de methode ~~voor het berekenen van de energieprestaties van gebouwen~~ worden ten minste de volgende aspecten in aanmerking genomen:

a) ⇒ de volgende eigenlijke ⇐ thermische kenmerken van het gebouw,
~~(buitenschil, ⇒ inclusief ⇐ binnenruimten enz.)~~

↓ nieuw

- (i) warmtecapaciteit;
- (ii) isolatie;
- (iii) passieve verwarming;
- (iv) koelingselementen; en
- (v) koudebruggen;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

~~Die kenmerken kunnen ook de luchtdichtheid omvatten;~~

- b) verwarmingsinstallatie en warmwatervoorziening, met inbegrip van de isolatiekenmerken;
- c) ~~airconditioningsysteem~~ ☒ airconditioningsystemen ☒ ;
- d) ☒ natuurlijke en mechanische ☒ ventilatie ☒ , wat ook luchtdichtheid kan omvatten ☒;

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

- e) ingebouwde lichtinstallatie (vooral buiten de woonsector);
- f) ⇒ ontwerp, ⇐ positie ☒ plaatsing ☒ en oriëntatie van ~~de~~ ☒ het ☒ gebouwen, met inbegrip van het buitenklimaat;
- g) passieve zonnepanelen, zonwering;

~~h) natuurlijke ventilatie;~~

h) de kwaliteit van het binnenklimaat, inclusief het kunstmatig binnenklimaat;

↓ nieuw

i) interne belasting.

↓ 2002/91 (aangepast)
⇒ nieuw

24. Bij deze berekening wordt, indien van toepassing, rekening gehouden met de positieve invloed van de volgende aspecten:

- a) ⇒ plaatselijke blootstelling aan zonlicht, ⇐ actieve zonnepanelen en andere verwarmings- en elektriciteitssystemen op basis van hernieuwbare energiebronnen;
- b) elektriciteit geproduceerd door middel van warmtekrachtkoppeling;
- c) verwarmings- en koelsystemen per blok of wijk;
- d) natuurlijk licht.

35. Ten behoeve van deze berekening worden gebouwen op een geschikte wijze onderverdeeld in de volgende categorieën ~~als~~:

- a) eengezinswoningen van verschillende typen;
- b) appartementencomplexen;
- c) kantoren;
- d) onderwijsgebouwen;
- e) ziekenhuizen;
- f) hotels en restaurants;
- g) sportvoorzieningen;
- h) groot- en kleinhandelsgebouwen;
- i) andere typen energieverbruikende gebouwen.

BIJLAGE II

Onafhankelijke systemen voor de controle van energieprestatiecertificaten en keuringsverslagen

1. De bevoegde instanties of organen waaraan de tenuitvoerlegging van het onafhankelijke controlesysteem door de bevoegde instanties is gedelegeerd, maken een willekeurige selectie van ten minste 0,5 % van alle energieprestatiecertificaten die jaarlijks worden verstrekt en onderwerpen deze aan een controle. De controle wordt uitgevoerd op een van de onderstaande niveaus en elk controleniveau wordt uitgevoerd voor ten minste een statistisch relevant aandeel van de geselecteerde certificaten:

- a) controle van de geldigheid van de inputgegevens van het gebouw, die worden gebruikt voor de afgifte van het energieprestatiecertificaat en de in het certificaat vermelde resultaten;
- b) controle van de inputgegevens en van de resultaten van het certificaat, inclusief de verstrekte aanbevelingen;
- c) volledige controle van de inputgegevens van het gebouw die worden gebruikt voor de afgifte van het energieprestatiecertificaat, volledige controle van de in het certificaat vermelde resultaten, inclusief de verstrekte aanbevelingen, en bezoek aan het gebouw om de overeenstemming na te gaan tussen de in het energieprestatiecertificaat vermelde specificaties en het gecertificeerde gebouw.

2. De bevoegde instanties of organen waaraan de tenuitvoerlegging van het onafhankelijke controlesysteem door de bevoegde instanties is gedelegeerd, maken een willekeurige selectie van ten minste 0,1% van alle keuringsverslagen die jaarlijks worden afgegeven en onderwerpen deze aan een controle. De controle wordt uitgevoerd op een van de onderstaande niveaus en elk controleniveau wordt uitgevoerd voor ten minste een statistisch relevant aandeel van de geselecteerde keuringsverslagen:

- a) controle van de geldigheid van de inputgegevens van het geïnspecteerde technische bouwsysteem, die worden gebruikt voor de afgifte van het keuringsverslag en de in het keuringsverslag vermelde resultaten;
- b) controle van de inputgegevens en van de resultaten van het keuringsverslag, inclusief de verstrekte aanbevelingen;
- c) volledige controle van de inputgegevens van het geïnspecteerde technische bouwsysteem, die worden gebruikt voor de afgifte van het keuringsverslag, volledige controle van de in het keuringsverslag vermelde resultaten, inclusief de verstrekte aanbevelingen, en bezoek aan het gebouw om de overeenstemming na te gaan tussen de in het keuringsverslag vermelde specificaties en het geïnspecteerde technische bouwsysteem.

↓ 2002/91
⇒ nieuw

BIJLAGE III

Deel A

Ingetrokken richtlijn en wijziging ervan
(bedoeld in artikel 24)

Richtlijn 2002/91/EG van het Europees Parlement en de Raad
(PB L 1 van 4.1.2003, blz. 65)

Verordening [...] van het Europees Parlement en de Raad
(PB [...])

uitsluitend punt 9.9 van de bijlage

Deel B

Termijnen voor omzetting in nationaal recht en toepassing
(bedoeld in artikel 24)

Richtlijn	Omzettingstermijn	Datum van aanvraag
2002/91/EG	4 januari 2006	4 januari 2009, alleen voor de artikelen 7, 8 en 9

BIJLAGE IV**CONCORDANTIETABEL**

Richtlijn 2002/91/EG	De onderhavige richtlijn
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, aanhef	Artikel 2, aanhef
Artikel 2, lid 1	Artikel 2, lid 1
-	Artikel 2, lid 2
Artikel 2, lid 2	Artikel 2, lid 3 en bijlage I
-	Artikel 2, leden 4, 5, 6 en 7
Artikel 2, lid 3	Artikel 2, lid 8
Artikel 2, lid 4	Artikel 2, lid 9
-	Artikel 2, lid 10
Artikel 2, lid 5	Artikel 2, lid 11
Artikel 2, lid 6	Artikel 2, lid 12
Artikel 2, lid 7	Artikel 2, lid 13
Artikel 2, lid 8	Artikel 2, lid 14
Artikel 3	Artikel 19 en bijlage I
Artikel 4, lid 1	Artikel 4, lid 1
Artikel 4, lid 2	-
Artikel 4, lid 3	Artikel 4, lid 2
-	Artikel 4, lid 3
-	Artikel 4, lid 4
-	Artikel 5
Artikel 5	Artikel 6, lid 1
-	Artikel 6, lid 2
Artikel 6	Artikel 7

-

-

Artikel 7, lid 1

Artikel 7, lid 2

Artikel 7, lid 3

-

Artikel 8, aanhef

Artikel 8, onder a)

-

Artikel 8, onder b)

Artikel 9

-

-

Artikel 10

-

Artikel 11, aanhef

Artikel 11, onder a)

-

Artikel 11, onder b)

Artikel 12

Artikel 13

Artikel 14, lid 1

Artikel 14, lid 2

Artikel 14, lid 3

-

Artikel 15, lid 1

Artikel 8

Artikel 9

Artikel 10, lid 5 en artikel 11, leden 1, 2, 3, 5 en 6

Artikel 10, leden 1 en 2

Artikel 12

Artikel 11, leden 4, 7 en 8

Artikel 13, aanhef

Artikel 13, leden 1 en 3

Artikel 13, lid 2

Artikel 13, lid 4

Artikel 14, lid 1

Artikel 14, lid 2

Artikel 15

Artikel 16

Artikel 17

Artikel 18, aanhef

-

Artikel 18, onder a)

Artikel 18, onder b)

Artikel 19

Artikel 20

Artikel 21, lid 1

Artikel 21, lid 2

-

Artikel 22

Artikel 23, leden 1 en 2

Artikel 15, lid 2

-

Artikel 16

Artikel 17

Bijlage

-

-

Artikel 24

Artikel 25

Artikel 26

Bijlage I

Bijlagen II tot en met IV

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. BENAMING VAN HET VOORSTEL

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de energieprestaties van gebouwen

2. ABM/ABB-KADER

Betrokken beleidsterrein(en) en bijbehorende activiteit(en):

06: Energie en vervoer

3. BEGROTINGSONDERDELEN

3.1. Begrotingsonderdelen (beleidsuitgaven en bijbehorende uitgaven voor technische en administratieve bijstand (vroegere BA-onderdelen)) inclusief omschrijving:

06 01 01: Uitgaven voor personeel in actieve dienst bij “Energie en vervoer, beleidsdomein”

3.2. Duur van de actie en van de financiële gevolgen:

Start: 2010 Einde: niet nader bepaald

3.3. Begrotingskenmerken:

Begrotingsonderdeel	Soort uitgave		Nieuw	Bijdrage EVA	Bijdragen kandidaat-lidstaten	Rubriek financiële vooruitzichten
06 01 01	Niet-verplicht	NGK	NEE	NEE	NEE	Nr. 5

4. OVERZICHT VAN DE MIDDELEN

4.1. Financiële middelen

4.1.1. Overzicht van de vastleggingskredieten (VK) en betalingskredieten (BK)

in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

Soort uitgave	Punt nr.		Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 e.v.	Totaal
---------------	----------	--	-----------	-------	-------	-------	-------	---------------	--------

Beleidsuitgaven

VK	8.1.	a							
BK		b							

Administratieve uitgaven binnen het referentiebedrag

Technische & administratieve bijstand (NGK)	8.2.4.	c							
---	--------	---	--	--	--	--	--	--	--

TOTAAL REFERENTIEBEDRAG

VK		a+c							
BK		b+c							

Administratieve uitgaven die niet in het referentiebedrag zijn begrepen

Personeelsuitgaven en aanverwante uitgaven (NGK)	8.2.5.	d	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	2,196
Andere niet in het referentiebedrag begrepen administratieve uitgaven (NGK)	8.2.6.	e							

Totale indicatieve kosten van de maatregel

TOTAAL VK inclusief personeelsuitgaven		a+c +d +e	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	2,196
TOTAAL BK inclusief personeelsuitgaven		b+c +d +e	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	2,196

Medefinanciering

Indien het voorstel door lidstaten of uit andere bronnen (geef aan welke) wordt medegefinancierd, geef dan een raming daarvan in de onderstaande tabel (voeg extra rijen toe indien de medefinanciering uit meer dan een bron afkomstig is):

in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

Medefinancieringsbron		Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 e.v.	Totaal
.....	f							
TOTAAL VK inclusief medefinanciering	a+c +d +e +f	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	2,196

4.1.2. *Verenigbaarheid met de financiële programmering*

- Het voorstel is verenigbaar met de bestaande financiële programmering.
- Het voorstel vergt herprogrammering van de betrokken rubriek van de financiële vooruitzichten.
- Het voorstel vergt wellicht toepassing van de bepalingen van het Interinstitutioneel Akkoord (flexibiliteitsinstrument of herziening van de financiële vooruitzichten).

4.1.3. *Financiële gevolgen voor de ontvangsten*

- Het voorstel heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- Het voorstel heeft de volgende financiële gevolgen voor de ontvangsten:

in miljoen euro (tot op een decimaal)

Begrotingsonderdeel	Ontvangsten	Vóór de actie [Jaar n-1]	Situatie na de actie					
			[Jaar n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] 18
	a) <i>Ontvangsten in absolute bedragen</i>							
	b) <i>Verschil in ontvangsten</i>	Δ						

4.2. **Personele middelen in voltijdequivalenten (VTE; ambtenaren, tijdelijk en extern personeel) – zie punt 8.2.1.**

Jaarlijkse behoeften	Jaar n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 e.v.

¹⁸ Voeg zo nodig extra kolommen toe (wanneer de duur van de actie langer is dan 6 jaar).

Totale middelen in VTE	personele						
---------------------------	-----------	--	--	--	--	--	--

5. KENMERKEN EN DOELSTELLINGEN

Gegevens over de context van het voorstel moeten in de toelichting worden verstrekt. Geef in dit deel van het financieel memorandum de volgende aanvullende informatie:

5.1. Behoeftte waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien

Bij deze richtlijn wordt de Commissie verplicht een methode voor het berekenen van het kostenoptimale niveau van minimumenergieprestatie-eisen voor gebouwen vast te stellen en toe te passen. Deze methode moet uiterlijk op 31 december 2010 operationeel zijn. De Commissie moet ook beginselen vaststellen voor het definiëren van gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen energieverbruik.

Bij de richtlijn worden de lidstaten verplicht om vanaf 30 juni 2011 de bovenvermelde methode te gebruiken en om de drie jaar verslag uit te brengen over de resultaten daarvan. De lidstaten zijn ook verplicht verslag uit te brengen over hun nationale plannen inzake gebouwen met een lage of geen kooldioxide-uitstoot en een laag of geen energieverbruik; de Commissie zal deze plannen analyseren en er een voortgangsverslag over opstellen. Ten slotte moeten de lidstaten verslag uitbrengen over de gelijkwaardigheid van informatieverstrekkende en vrijwillige maatregelen met betrekking tot verwarmingssystemen en inspectieregelingen.

5.2. Meerwaarde van het communautaire optreden, samenhang van het voorstel met andere financiële instrumenten en mogelijke synergie

De bouwsector is de grootste verbruiker van energie en uitstoter van CO₂ in de EU en is verantwoordelijk voor ongeveer 40% van het totale eindverbruik aan energie en de totale CO₂-emissies in de EU. Een groot gedeelte van het kosteneffectieve energiebesparende potentieel van de sector is nog niet benut. Indien dit wel zou gebeuren, zal het eindverbruik aan energie in de EU in 2020 11% lager liggen.

5.3. Doelstellingen, verwachte resultaten en bijbehorende indicatoren van het voorstel in de context van het ABM

Het doel van de richtlijn is energie te besparen en de broeikasgasemissies in de bouwsector te beperken.

5.4. Wijze van uitvoering (indicatief)

Voor de uitvoering van de actie gekozen methode(n).

Gecentraliseerd beheer

X rechtstreeks door de Commissie

gedelegeerd aan:

- uitvoerende agentschappen
- door de Gemeenschappen opgerichte organen als bedoeld in artikel 185 van het Financieel Reglement
- nationale publiekrechtelijke organen of organen met een openbaredienstverleningstaak
- Gedeeld of gedecentraliseerd beheer***
 - met lidstaten
 - met derde landen
- Gezamenlijk beheer met internationale organisaties (geef aan welke)***

Opmerkingen:

6. TOEZICHT EN EVALUATIE

6.1. Toezicht

Standaardtekst

6.2. Evaluatie

6.2.1. Evaluatie vooraf

6.2.2. Naar aanleiding van een tussentijdse evaluatie of evaluatie achteraf genomen maatregelen (ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan)

6.2.3. Vorm en frequentie van toekomstige evaluaties

7. FRAUDEBESTRIJDINGSMAATREGELEN

Standaardtekst

8. MIDDELEN

8.1. Financiële kosten van de doelstellingen van het voorstel

Vastleggingskredieten, in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

(Vermeld de doelstellingen, acties en outputs)	Soort output	Gem · kosten	Jaar n		Jaar n+1		Jaar n+2		Jaar n+3		Jaar n+4		Jaar n+5 e.v.		TOTAAL	
			Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten	Aantal	Totale kosten
OPERATIONELE DOELSTELLING NR. 1 ¹⁹																
Actie 1																
- Output 1																
- Output 2																
Actie 2																
- Output 1																
Subtotaal doelstelling 1																
OPERATIONELE DOELSTELLING NR. 2.....																

¹⁹ Zoals beschreven in punt 5.3

Actie 1.....																
- Output 1																
Subtotaal doelstelling 2																
OPERATIONELE DOELSTELLING NR. n																
Subtotaal doelstelling n																
TOTALE KOSTEN																

8.2. Administratieve uitgaven

8.2.1. Aantal en soort personeelsleden

Soort post		Huidig of extra personeel dat zal worden ingezet voor het beheer van de actie (aantal posten/VTE)					
		Jaar n	Jaar n+1	Jaar n+2	Jaar n+3	Jaar n+4	Jaar n+5
Ambtenaren	AD	3	3	3	3	3	3
	B*, C*/AST						
Uit art. XX 01 02 gefinancierd personeel							
Uit art. XX 01 04/05 gefinancierd ander personeel							
TOTAAL		3	3	3	3	3	3

8.2.2. Omschrijving van de taken die uit de actie voortvloeien

Een methode voor het berekenen van het kostenoptimale niveau van minimumenergieprestatie-eisen voor gebouwen vaststellen en toezicht houden op de toepassing ervan.

Toezicht houden op de tenuitvoerlegging van de richtlijn door de lidstaten en daar verslag over uitbrengen. De voorbereiding, organisatie en follow-up van de vergaderingen van het (comitologie-)comité.

8.2.3. Herkomst van het (statutaire) personeel

- Posten die momenteel zijn toegewezen aan het beheer van het te vervangen of te verlengen programma
- Posten die al zijn toegewezen in het kader van de JBS/VOB-procedure voor jaar n
- Posten waarom in het kader van de volgende JBS/VOB-procedure zal worden gevraagd
- Bestaande posten binnen de beherende dienst die worden heringedeeld (interne herindeling)
- Posten die voor jaar n nodig zijn maar die in het kader van de JBS/VOB-procedure voor dat jaar nog niet zijn toegewezen

8.2.4. *Andere administratieve uitgaven binnen het referentiebedrag (XX 01 04/05 – Uitgaven voor administratief beheer)*

in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

Begrotingsonderdeel (nummer en omschrijving)	Jaar n	Jaar n+1	Jaar n+2	Jaar n+3	Jaar n+4	Jaar n+5 e.v.	TOTA AL
1 Technische en administratieve bijstand (inclusief bijbehorende personeelsuitgaven)							
Uitvoerende agentschappen ²⁰							
Andere technische en administratieve bijstand							
- <i>intern</i>							
- <i>extern</i>							
Totaal Technische en administratieve bijstand							

8.2.5. *Personeelsuitgaven en aanverwante uitgaven die niet in het referentiebedrag zijn begrepen*

in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

Soort personeel	Jaar n	Jaar n+1	Jaar n+2	Jaar n+3	Jaar n+4	Jaar n+5 e.v.
Ambtenaren en tijdelijk personeel (XX 01 01)	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366
Uit art. XX 01 02 gefinancierd personeel (hulpfunctionarissen, gedetacheerde nationale deskundigen, personeel op contractbasis, enz.) (vermeld begrotingsonderdeel)						
Totaal Personeelsuitgaven en aanverwante uitgaven die NIET in het referentiebedrag zijn begrepen)	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366	0,366

²⁰ Verwijs naar het specifieke financieel memorandum voor de betrokken uitvoerende agentschappen.

Berekening – *Ambtenaren en tijdelijke functionarissen*

Vanaf jaar n: 3 AD-ambtenaren (

Berekening – *Uit artikel XX 01 02 gefinancierd personeel*

8.2.6. *Andere administratieve uitgaven die niet in het referentiebedrag zijn begrepen*

in miljoen euro (tot op 3 decimalen)

	Jaar n	Jaar n+1	Jaar n+2	Jaar n+3	Jaar n+4	Jaar n+5 e.v.	TOTAA L
XX 01 02 11 01 – Dienstreizen							
XX 01 02 11 02 – Conferenties en vergaderingen							
XX 01 02 11 03 – Comités ²¹							
XX 01 02 11 04 – Studies en adviezen							
XX 01 02 11 05 - Informatiesystemen							
2 Totaal Andere beheersuitgaven (XX 01 02 11)							
3 Andere uitgaven van administratieve aard (vermeld welke en verwijs naar het begrotingsonderdeel)							
Totale andere administratieve uitgaven die NIET in het referentiebedrag zijn begrepen							

²¹ Vermeld het soort comité en de groep waartoe het behoort.

Berekening - *Andere administratieve uitgaven die niet in het referentiebedrag zijn begrepen*

De behoeften aan menselijke en administratieve middelen zullen worden gedekt door de toewijzing aan het DG dat het beheer verzekert in het kader van de jaarlijkse procedure voor de toekenning van kredieten.